

PHONG-HOA

20 TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU
TRANG

SỐ TRUNG-THU

8
XU

Phong-Hoa tâ-chúc
MỘT ĐẦM RƯỢU SU-TÙ...

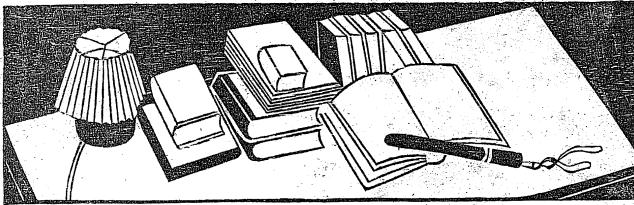

... KHÔNG TIỀN KHOẢNG HẬU !

TÙ TRÒ CHƠI TRẺ CON

— Dêm rằm trung thu có khác, mặt trăng dày như đĩa bánh dứa!

THƯ ƠNG NGUYỆT

Trái đất chỉ là một mảnh sao chổi quay chung-quanh mặt trời, mặt trăng cũng chỉ là một mảnh sao chổi quay chung quanh trái đất. Và tất cả ba: mặt trời, mặt trăng, quả đất cũng chỉ là một đám sao thuộc vào giòng sông Ngân-hà: khoa-hoc dạy ta như thế, và ta cũng tin rằng hẵn là như thế.

Các ông Bác-sỹ ngày nay, cũng là thi-sĩ theo một lối riêng, đã có tuồng đến cung giảng. Nhưng các ông ấy bạo hơn vua Đường Minh-Hoàng một chút, muốn lên xem cái diệu múa Nghê-thường, các ông ấy không nắm tay mông, các ông ấy lại chẽ ra ống đồng mây chụp ảnh, các ông ấy dòm, các ông ấy chụp chí Hằng-nga. Muốn lên cung trăng các ông ấy cho lối đi xe máy trong truyện cũ là hủ, tính chẽ ra đạn trái-phá, nhà ván dù ngồi bó gối vào trong rồi bắn lên trên trời. Rồi các ông ấy tuyển bổ cho ta biết rằng Quảng-hàn cung thật là lạnh, mà cũng không phải là một cái cung điện gì, chí Hằng thì không có ở trong ấy nữa, mà thật ra thì nghìn xưa đến giờ, cũng chẳng có ai ở trong ấy được.

Thế rồi, cứ đêm đến, ta có ngồi ngắm trăng sao, những truyện vui và hay biết bao, như Nguồn-lang đến với Chúc-nữ, ta tin rằng không có thể có được.

Khoa-hoc càng làm rộng tầm con mắt ta ra bao nhiêu, càng chỉ cho ta thấy cái rộng-rãi bao la, ghê-gớm của vũ-trụ vô cùng, ta càng thấy cái trống không đáng kính hãi của vũ-trụ.

Vũ-trụ đối với ta là một cái bí quyết, muốn hiểu mà không thể hiểu được, thấy thì phải cho là có, nhưng ngầm cho kỹ cũng chẳng biết được là có hay không. Ôi cao siêu! Ôi huyền-bí! Nhưng bí nhất và khôn-tâm nhất cho người ta, là biết mình cũng là một với cái vũ-trụ vô cùng, vô nghĩa-ý ấy. Nhưng cũng chẳng hề gì?

VIỆT-YÊN

Dám rước sư-tử.

Dưới bóng trăng rằm, đương ngồi ngắm mấy ông tiền-si giấy, bỗng nghe thấy pháo nổ. Tiếng pháo không ròn-ròn như tiếng cười khanh khách của cô con gái xinh, lại rèn-ri thiệt tha như tiếng trống đêm thu, tiếng để gọi hồn xú-sở. Lòng yêu mến quê hương, xú-sở của tôi lại hướng ứng với tiếng pháo của ông Phạm-lê-Bồng — vì chỉ có pháo ông mới nổ nên tiếng rèn-ri như gọi hồn xú-sở — thồn thức tôi đi đến phố Bồ.

Thật ra có lẽ vì cái tính tò mò muôn xem rước, một dám rước sư tử ngồi nghinh, long trọng của làng bão Bác-công, lẽ tự nhiên bắt phải vậy; có trời thay đổi được thói quen của người ta!

Kia, dì đâu có phải mỗi bên là cù-bảng Hoàng, dáng lo lắng như gà mái ghẹc cục tác, tim chõ đẽo tráng, tay cầm cái đèn lồng, hình thuon thuon như quả bí, một bên là thi-sĩ Tân-Đà, mũi hắt tia sáng, loạng-choạng không cầm vững cái đèn-bầu hồ-lô, lảo-dǎo đi tìm người tình nhân chưa quen biết. Theo sau, này ông Khoa-Hoc Nguyễn-công-Tiểu cầm trong giò chắc cây đèn rùa hộp như ông sợ đồ mứt rươi hay nước vôi đựng ở trong, này nhà la-tinh Lê-công-Dắc, vác cái đèn hình gà, trầm tư mặc-tưởng như nghĩ đến con gấu ở nhà, sợ nó vắng chủ sống ra mắt còn gì là ông...

Ô hay! Sao lại có cả anh nhà quê ngo ngác xác cây đèn trống bồi, anh dò tay nghênh ngang cầm cây đèn ngồi sau, phải chàng là hai linh hồn bão « Cái trống » và « Tân báo » hiện lên trong đám khói pháo. Rụi mắt, tôi trông rõ ông nguyên... nguyên Vũ-dình-Hải và anh thợ ruộm ở nhà ông Phạm-Tá, ngẩn ngơ như mán rùng không biết theo chiều nào mà đi...

Kia, còn ai mặc quần áo tây giả ngồi cầm cái đèn theo hình chó chết, chắc là muôn đi tìm tin vật đậm hôm rằm... Dực rõ nhất, tốt mả nhất là cái đèn lồng đuôi nheo của hiệu Nhật Tân. Ông Đỗ-Văn như khinh khoái đi theo, nhưng sao ông quên không bưng món tă-pí-

lù của báo ông và món phi-tần ông đã hiến ông Nguyễn-Bé hay là ông sờ an phải, người phải đau bụng không đi được nữa: nếu thế thì ông nghỉ chin quá.

Cũng rực rỡ, cũng tốt mả là cái đèn mặt trời của ông Nghiêm-xuân-Huyễn Chủ-khiêm báo Rạng-Đông nhưng sao đèn lại tối đèn một nửa, còn tia sáng cũng đèn sì: thế thì rạng cái gì, tối om om!

Rồi đến ông thầy số Nguyễn-văn-Vinh đi dẫn đường cho Phụ-Nữ thời dám múa sư-tử: dàn bà mà múa sư-tử chẳng cần học cung đẹp, cung khéo, cung hùng hổ. Kẽ cho sát lý thì cung chẳng cần gì đều đầu sư-tử giấy, cô Phụ-Nữ cứ múa cái đầu thật của cô cũng được rồi.

Bí phò Phụ-Nữ, có ông Trúc-Bymph ở B.K.T.T. vác giấy, búa lớn, dao to và đầu cá ngao của ông đây! Theo dưới Phụ-nữ là ông Vũ-công-Bịnh ở T.T.T.S. lẽ tự nhiên bắt phải vậy; có trời thay đổi được thói quen của người ta!

Dám rước đi, đi trong khói pháo của ông Phạm-lê-Bồng leo lên cột đèn đốt, đi trong bụi, dần-dần dò-dò kéo đi, tiếng pháo nổ lần với tiếng nồi súp-de đỗ, tiếng máy hát của ông Nguyễn-huy-Hội..., và tiếng ngáp cùng tiếng ngáy của độc-giả.

TÚ-LÝ

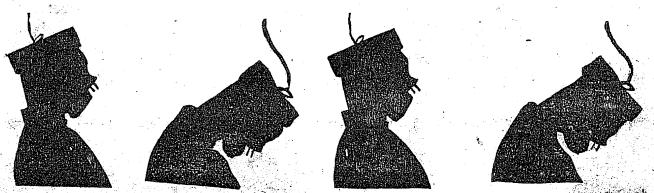
GIẢN ANH TÚ-MỌ

(P. N. T. B. số 3, ra ngày 1-10-33)
Việc trước mặt thấy mà dám ngán,
Bốn mươi năm bê bạn có làm chi!
Tinh đồng niên, đồng nghiệp vứt đi,
Bị đóng thịt ngồi làm mặt lá;
Ta, nghĩ cũng đậm-dà cho quá,
Nhưng như ai thì đã tăng lò xong.
Thor từ chi thêm truyện đeo bòng,
Thà dè gói xà-phông còn dược việc!
Góm cho kế họm minh qua thiết,
Trước miêng mèo chưa biết bữa nào
đầy....

Sanh ráo ra nhòn kém đèn cây.
Béo bở lắm mà thẳng này toan ăn
cách?

« Phò Phụ-nữ » chuyện ai, đem nói cạnh,
Hay giá đây mà đánh những đầu đầu?
Cướp vai cùng chữ « tú » như nhau,
Quái anh ấy ra mâu lén mặt phạm!
Đò dừa-vung, tài anh còn ngắn lắm...
Đà thè thi đây cũng dám xem khinh!
Tinh ôi tinh ngắn chưa thấy?
Một mình ta cứ một mình là hơn!
Tú Xor giữ phận « tout seul »!

TÚ-XƠN

Đèn kéo quan....

HỘI CỤ-HÀI

51, Phố Hàng Đào
Có máy chuyên dệt áo
Chemisettes de Tennis
và các kiểu áo Sport
Đẹp như của Tây. Bán
buôn, bán lẻ, giá hời.

Nhà cười

Phố Hàng Cót (Takou), số 15-A mới mở nhà cho thuê để cưới rất lịch-sự trang-trọng, có đủ quầy chòe, mâm, long, các chén bát đĩa và thợ nấu rất khéo; chỗ ngồi ăn tiệc rộng rãi, mắc nhiều quạt rân, phòng có dấu lịch-sự bay theo tiêu-tan-thời. Giá phòng 871.

ĐẾN TRÒ CHƠI NGƯỜI LỚN

Từ trò chơi trẻ con đến trò chơi người lớn.

Người nào đặt ra tết trung-thu phải có linh-hồn một nhà thi-sĩ. Đêm thu trong, đêm hôm râm tháng tám lại càng trong. Trẻ con được dùng chơi thử thêng nguyệt nghiêm lấp thi-vi man-máu của cảnh vật dưới bóng trăng trong, có lẽ nhớ tết trung-thu mà bắt đầu có quan-cảm mơ-màng về sự đẹp của trời đất.

Nhưng người lớn khôn lâm, khéo dàng trí thiên-cân của họ để đánh đỡ, thi-cảm của con trẻ.

Định ý hay vô tình, họ bắt con trẻ phải có quan-niệm về cuộc đời như họ, cũng yêu, cũng thích sự xấu-xí, sự nhỏ-nhen vô vị. Họ mua cho con trẻ cái ô-tô thiếc, chiếc bánh dẻo lớn... bao nhiêu đồ chơi chỉ gợi trong tâm-trí những điều ước mong hoài vọng vô giá-trị. Nhưng người đời vẫn vậy, vô giá-trị đối với họ có giá-trị hơn những điều có giá-trị nhiều, có phải không nhỉ, các ông nghị-viên dân-biển, có phái không, các ông nghị-viên dân-biển, có phái không, các ông ở xứ sở An-nam?

Thứ nhìn các nhà bầy cỗ trông trăng chó con :

Cỗ bàn linh-dinh, đủ cả đồ chơi bằng giấy, bằng thiếc, bằng gỗ, bằng bột: bộ salon, chậu hoa, ô-tô, tiền-si, lợn, gà, voi..., để xen trong đám hoa quả, bánh trái. Đứa con nít đứng

ngắm cỗ ấy cũng có cảm-tưởng như ông tham, ông phản, lúc ở sờ vè nhìn quang cảnh nhà mình, trong trí non-nó của nó, chắc thấy hiện rõ tương-lai, cái tương-lai luân - quân chung quanh bộ salon, chậu hoa, cái ô-tô, mảnh bảng tiền-si thật... Nếu nó hơi biết nghĩ, chắc nó ngồi khóc nức-nở, khóc cái cõi đời vô vị sắp tới, dài dằng-dẳng cho đến lúc hai tay buông suối. Nhưng cũng may, nó cũng chỉ như người lớn, chỉ biết có sức mà sống, không biết nghĩ-ngợi gì...

Rồi cũng như người lớn, nó tìm thú vui chơi, nhảy rộn với đầu sư-tử, theo dịp trống mà tiến lui, như cái máy không hồn. Nó chỉ khác người lớn ở chỗ nó vui lòng múa sư-tử, còn người lớn, những lúc rộn với sư-tử... vẫn non-nóp sự sư-tử rống.

Còn trăng trong với thi-vi của bóng trăng trong chỉ có mấy đứa trẻ kỳ-khôi, ương-gàn, mà sau này sẽ thành người mờ-móng, là biêt hưởng, cõi phần nhiều con trẻ coi cái bánh dẻo mặt nguyệt như một mặt trăng đẹp hơn mặt trăng đêm râm nhiều lắm...

Thế mới đúng tinh-tinh của người lớn. Cũng không khác gì bọn trẻ, họ thử thêng nguyệt ở trong phòng, lấy bóng đèn điện làm bóng trăng, coi cái bánh dẻo mặt nguyệt đẹp hơn mặt trăng đêm râm nhiều lắm...

Mà họ cũng không thể khác được. Họ căi đời cùng chỉ như đứa trẻ, trò chơi có thay đổi, mà lòng ham chơi vẫn như xưa. Tôi nhìn cỗ của trẻ con lại nhớ đến nún non bô, cậu cá vàng của mấy người bô: họ trâm nom cũng chẳng khác gì con trẻ châm-bầy cỗ trung-thu... cho đến lúc họ không thích chơi nún non bô nữa, họ chơi đồ cỗ hay thứ khác: danh-vọng, uy-quyền hay thủ đô bắc, thủ thương đồng... Còn trăng trong, còn đèn nghĩa ở đời và chân-hạnh-phúc, họ để công-tim-tỏi nghiên-cứu cho mấy người mè-mộng, ương-gàn, không theo họ tìm trò chơi tiêu-khiền cho qua ngày đoạn tháng, cho song-một đời liên-miên những ngày úy-mị, có cũng như không...

TÚ-LÝ

VUÔT GIẢN ANH TÚ-XƠN

Chưa chi đã giàn...
Bạn lảng nho lẩn thẩn thế du mà?
Nào can chi ma trách, mà oán, mà thán,
cho ngao ngán lòng ta,

Ồ ! Tú Mỡ chảng hóa ra tàn tệ nhỉ ?
Độc tho' lại, ta bồi hồi ngẫm nghĩ,

Não cõi điều gì hì cho cam !

Thay ái buồn ta thương cảm phần nản,
Trách chí nó phủ-phàng... chừng hắt
hái....

Đề anh Tú-Xơن một mình thuỷ-thùi
Cánh cõi đơn nuốt tui ngậm sầu ;
Não ai hým minh lén-mát, lén-mùi chi
dầu !

Cùng tú tiếc với nhau ai lai thế !

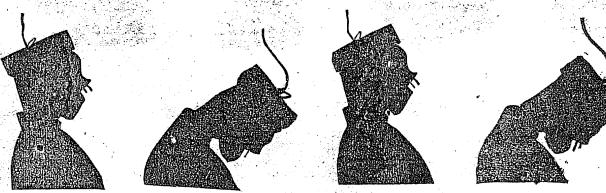
Và trên trần-thể, tri-âm mây kẽ,
Bạn đèo bòng ta không lè làm thinh.

Vẫn rắp tâm đón-lại tấm thịnh-tinh,
Cho trọn nghĩa đồng thanh-tuong ứng.
Não ! ẩn-cánh cho thêm oai, thêm ứng,
Chảng béo bở, gi nhưng cũng đỡ chông-chênh,

Trên vũ-dải cõi chú, có anh,
Còn hồn đứng một mình tro troi.
Tho' đáp lại mấy lời an-úi.

Đề Tú-Xơn hòn giỗi sao dành,
Anh ơi vuốt dận làm lành.

TÚ-MỠ

đại-diễn : (Muốn biết sự thế nào xin xem trang 11 phần giải).

Người làm nhà nên biết rằng:

CHỈ Ở 42, Rue de Takou MỚI CÓ

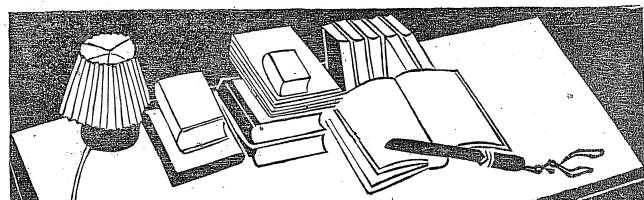
KIẾN-TRÚC-SU'

ARCHITECTES DIPLOMÉS

Chuyên môn vẽ Kiều-nhà.

Vợ (nồng-nếu) — Giangi vợ chồng nhà ta đẹp quá, cậu em nhỉ ?

THƠ CŨ Ý MỚI CÁI ĐẸP THOẢNG QUÀ

Hôm qua, dì hái mây vẫn thơ,
Ở mãi vườn tiên gần Lạc-hồ :
Cành tinh, trong hoa chim mách-leo.

— Gió đào mon trồn liêu buông to.

Nước mát hơi thu thăm sắc trời
Trời xanh xanh ngắt đượm hồng phai
Ái-ân, bờ cõi ôm chân trúc,
Sau trúc, ô kia ! xiêm áo ai ?

Rẽ lá, thi-nhán bước lại bên
Mây vòng sóng gọn mặt hồ yên,
Nhớ-nhớ vùng-vây ba cõi tắm
Dưới khóm hoa quỳnh lá biếc xen.

Hồ trong như ngọc lầm thân ngà,
Lồ-lô da tiên tho sắc hoa,
Mím miệng, anh-dào tan-tác rụng,
Tóc buông vòn mặt nước say sưa.

Say sưa người khách lạ Bồng-lai,
Giận lũ chim kia khúc-khích hoài.
Van khẽ gió dừng vi-vút nứa.

— Nhưng mà chim, gió có nghe ai ?

Lời oanh trên liêu, yến bên hồng,
Hạc ở trong không, phụng dưới tùng,
Bồng chốc cung nhau cao tiếng họa...
Đời tiên dộn-dã khắp tiên cung...

Hoa lá còng bay, bướm lượn qua
Người tiên biến mất.

— Khách trống ra :
Ngọc-hồ nước phẳng nghiêm như
giản,

-- Một áng hương đưa, khói tỏa mờ.

THẾ-LŨ

TRỐNG QUÂN MỚI

(Đêm rằm tháng tám)

Trich tiên... Còn thú gi bằng...
Choi thu, còn thú gi bằng,
Khè-khè chén rượu trống trăng
đêm rằm.
Nhất là săn bạn tri-ām,
Rượu ngọt muôn chén vẫn ngâm
ngâm chưa say.
Trung-thu gặp buổi hóm nay,
Quần tiên hội-ām, phải uống cho
say la-dá.
 Tay nâng cốc rượu hoàng-hoa,
Quỳnh -tương với chi Hằng-Nga
cung Quảng-hán.
Đón mời chi xuống trần-gian,
Cùng ta xuống-hoa vui tràn-suốt
đêm thâu.
Mặc thay tháng cuối nô nô đâu,
Một mình thui-thủi ngồi sầu... da
gốc da.
Thinh thinh thinh !

Ve sầu tiên... Rước chi Hằng-Nga,
Nối lời, tôi cũng xin rước chi
Hằng-Nga.
Một đêm hây thử lán-la xuống
Trần.
Hợp dây toàn mặt vân nhân,
Lo gi thiếu bạn tri-ām tự-tình.
Ván dây, rấp giọng, ta sẽ bình,
Binh xong sẽ tặng khách tình cung
giảng.
Nhưng mà... tôi viết rật Pháp
vẫn,
Hằng-Nga Nani-Việt có hiểu chặng.
minh hồi minh ?
Thinh thinh thinh ! thinh thinh !

Lâu giảng tiên... Rất mực thông
minh;
Chi Hằng-Nga rất mực thông
minh;
Chi bát nhân-tinh cùng ván-sĩ nám
châu;
Thời dẫu là tiếng Á, hay tiếng
Áu,
Tiếng Phi, Mỹ, Úc, tiếng đâu đâu
chi chẳng sánh .

Không thời cảnh-tĩnh, đêm
thanh
Cùng nhau tu nhở sự-linh ra làm
sao !
Trống rằng chí giá ngọc treo
cao,
Ai ngờ một đêm tri-ký biết bao
nhiều người...
Mượn gió thu, tôi nhắn chí một
dói lời :
Rằng phần nhiều thi-sĩ vốn
người tráng hoa.
Có thân thi ta phải liệu ta,
Đừng quá tin, cả nề, lại hóa ra
nhờ nhằng...

Bỏ nghẽ vân, bảy giờ tôi bán
thuốc lâu, giang,
Khi nào cần đến, chí lại hàng...
mua giúp tôi...
Thinh thinh ! thinh thinh !

Qui tiên (1)... Tưởng-tượng lạ đời,
Óc nhà vẫn sao tưởng-tượng lạ
đời !

(1) Xin hiểu « qui tiên » là « Tiên rùa »,
chứ không phải là « về cõi Tiên ».

Hằng-Nga, Cung-quảng trên giời
nào có đâu !
Mặt giăng là một tú cầu,
Như anh lính-lệ theo hòn trái đất ta.
Lồng-lờ riêng một son-hà,
Cũng có sông dài, núi hiểm cùng
lá biển sâu.
Năm mươi lần bé kém địa-cầu,
Tám mươi nhăm ngàn dặm xa
nhau đường trường.
Vì đâu mà đêm sáng như gương ?
Nó hình sao thận với Thái-dương
ban ngày ?

Vì đâu khi khuyết, khi dậy ?
Mười tám năm sao lại một ngày
tối tám ?
Dân ta ít học thiên-văn.
Cho nên mê-lín nhô-nhăng nực-cười.
Nặn ra câu truyện lạ đời :

Điểm lành, điểm dữ, gấu trời ăn
giảng...!
Thinh thinh ! thinh thinh ! thinh thinh !

Gan tiên... Mạn phép phục lă...
Nghe lời, xin mạn phép phục lă...
Phục nhà khoa-học nói năng
rạch-rồi.
Gấu nào gấu ở trên trời,
Hay gấu hai mõm nhà tôi nó
sông chuồng.
Gấu đâu có gấu dị-thường,
Trống giăng tưởng cái bánh
đường ngoạm chor.
Ngoạm vào nhung nuốt chảng
chôi,
Ngậm cho giăng úa một hồi,
lại nhả ra.

Vì dù hết thảy dân ta,
Được thông khoa-học như là
Nguyên-Quán ;
Thời đâu có truyện lân-thần,
Gõ mâm, đập mệt ầm-ầm để cúng
giảng...
Thinh thinh thinh !

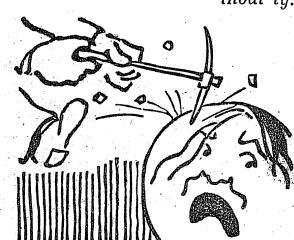
Nói ra xin chư-vị chờ cười :
Bỉ nhân đây cũng là người yêu
giảng.
Khi nào giăng bị gấu ăn,
Bỉ nhân đem mây lấp văn đọc âm,
Vân kêu hồn lanh, hồn mâm,
Hồn thùng sắt, dập, vang rầm
mọi nơi.
Gáa nghe nhúc óc, định tai,
Tưởng chừng sấm động, tức thời
phải nhả giăng.
Thùng thình ! thùng thình !!

Đào mồ tiên.... Tiên cách nhà vẫn...
Các ngài tiên cách nhà vẫn,
Cảm tình đối với mặt giăng nồng
nắn...
Trống giăng tối chỉ mờ màng,
Trên giăng mồ bạc, mồ vàng có
không ?
Ước gì có cách giao thông,
Vượt vùng không-khi bay tung lén
Nguyệt-cầu.

Đè ta khai mồ làm giàu,
Còn hơn mồ đất ở Địa-cầu... den
thút-thút !!
Thinh ! Thung thinh ! thung
thinh !!

Không tiên Văn-Vinh..... Thương
nguyệt thời vui,
Các ngài thương nguyệt vui thời
vui,
Trống vùng giăng bạc riêng tối lại
buồn,
Giăng kia khuyết khí tròn,
Bồi-hồi, tối lại nghĩ đến nguồn cơn,
việc đời...
Giăng kia chảng khác chi vận
người,

Khi mờ, khi tối, khi voi, khi đây...
Của đời người thế, gió thoáng
máy bay,
Do ông Tao-hóa nay xoay, mai vẫn...
Đất có vận, Giang có tuần,
Người ta có phúc, có phần biết sao !
Dở hay cung trong số Thiên-tào.
Đã định căn số mệnh, ai náo... ly
thoát ly...

Cả bát tiên cùng hát... Vui được
mắng khி...
Đời người vui được mắng khキー...
Ai oí, lo nghĩ làm chi chóng già !
Hôm nay tép chí Hằng-Nga,
Ta vui chơi giờ mắt cùng là giăng
thành.
Tắc thù chén chúa, chén anh,
Cùng nhau thơ rượu mǎn canh,
rầm đem rầm !!
Thinh ! Thung thinh ! thung
thinh !!

TÙ-MỜ

PHARMACIE MODERNE
VU-DO-THIN

PHARMACIEN DE 1e CLASSE DE LA FACULTÉ DE PARIS
BẢN THUỐC TÂY THƯƠNG HẢO HẠNG — GIÁ TIỀN PHẢI CHẶNG

Téléphone n° 495

25, 27, 29, Boulevard Francis Garnier — HANOI

...tù' cao đến thấp...

CÓ QUAN VIÊN-NGOẠI HỌ TRẦN

Câu thơm lần rò trước đèn,
Thể-thao kí lục còn truyền sú xanh
Rằng triều Bảo-dai thái-bin
Bốn phuơng phảng lặng ba kinh⁽¹⁾
vìng vàng.

Có nhà viên ngoại họ Trần⁽²⁾

Câu truyện hướng-dạo đoàn đất Huế
rồi ra còn lưu truyền sú xanh, cũng
như xưa cái vú ba thước của bà Triệu-
Ấu, hay mồ-hôi thơm của công chúa
Huyền-trân.

Nguyên nǎm Bảo-dai bát niên triều
Nguyễn, có nhà viên ngoại họ Trần,
tự là Bá-Vy, quê quán ở đâu không
biết, sự nghiệp thế nào không hay, sú
chỉ chép rằng «nghỉ đã trót về già» mà
còn «vì tương lai nỗi giỗng mà đem
công tâm ra gánh xác chút đỉnh việc xâ-
hội», nghĩa là đứng ra xin lập hướng-
dạo đoàn ở Trung-kỳ, một đoàn hướng-
dạo to tát, mạnh mẽ hơn các hướng-
dạo đoàn khác, ở chỗ bây giờ... không
có hướng-dạo quân và ở chỗ sau này
may ra cũng như bây giờ.

Phải anh xưng xuất...

Lúc quan viên ngoại họ Trần đương
thui-thủi một mình ra tòa Khâm ở Huế
xin lập đoàn hướng-dạo, đương tự
nhận là «Hội trưởng ban trị sự Hướng-
dạo Trung-kỳ» là lúc ông Phạm-văn-
Binh, hiệu là Phi-Yến, lính ngự-lâm
của làng quán vợt, đội trưởng đoàn
hướng-dạo Thái-bin vò Huế cỗ động
cho chủ nghĩa hướng-dạo.

Hai con ngựa ăn một tầu, không khỏi
cắn nhau: Phạm Phi Yến và ông già họ
Trần không ra ngoài công lệ ấy. Không
biết vì một bài diễn thuyết hay vì quan
rặng với nhau thế nào mà ông Bình
phải phoi gan, còn ông Trần-bá-Vy
phải rái mặt trên tờ báo Tiên-Long.

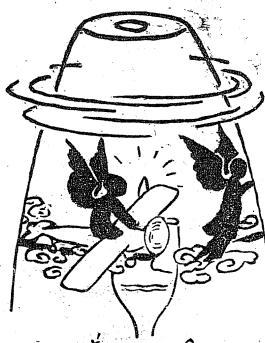
Ông Bình bảo ông Vy háo danh, ông
Vy bảo ông Bình háo danh: thôi, hai
ông nói cùng phải cả.

Thân danh Trần viên ngoại.

Câu truyện hai ông mích lòng nhau
cũng như truyện con cá nhảy, hạt
bụi bay, không có gì giáng đẽ ý,
phung cung vi cá truyện đó, mà

(1). 3 Kinh: Hué, Saigon, Hanoi.

(2). Sao Viên Ngoại không họ Hoàng, lại họ
Trần, làm cho thơ tối thất, vẫn ấy là lỗi tại ông.

DÈN KÉO QUÂN

ĐẠI DIỄN :

chúng ta được biết đến danh cao vọng
trong cửa ông lớn viên ngoại họ Trần.

Tuy cái thân thế của ông lớn viên
ngoại không có dinh dáng gì đến câu
truyện hướng-dạo, ông lớn cũng nhận
đó dường lên cho chúng ta biết rằng:

...Công danh cũng đã tung thấy
trong «vòng hai mươi năm nay,...
còn gì mà tham lam tranh dành với
Pham-Phi-Yến, một tay ăn chơi.»

Ông lớn viên ngoại nói vậy mà thôi
chứ ông lớn tính nhún-nhận không có
tinh khoe khoang. Ông không khoe,
ông chỉ hở rõ ràng công danh rực rỡ,
xin đừng oan cho ông.

Trần viên ngoại khiêm tốn như vậy
rất phải, vì làm đến viên ngoại chẳng
qua cũng bằng «bố cô Kiều» là cùng.
Đấy là chưa giàn thẳng bẩn to nợ xung
xuat, chứ gặp thì vị tắt...

Lòng bác ái, tình bạn bè...

Quan Trần viên ngoại lại cho biết
rằng ngài không phải là một người
thú của Phạm-văn-Binh, mà chính là
họ bạn thân của Bình.

Ấy cũng vi tình bằng hữu mà quan
bảo Phạm-văn-Binh hào danh, chỉ thích
đương vây chung cánh, làm ô danh
tiếng hướng-dạo như «người lính doan
buôn thuốc phiện lậu», cũng vì tình
bằng hữu mà quan tiếc Đồng-dương
không có tòng cuộc hướng-dạo đề lột
cầu vai Phạm-văn-Binh....

Ông Phạm-văn-Binh được người

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lâu mới phát ra mù, ra máu, buốt ticc, hoặc bệnh đã lâu chưa không rút
nợ, mỗi khi nồng rực, thèm đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy có mủ và xem trong
nước tiểu có ván, uống thuốc này đều khỏi rút noc. Thuốc đã mau khỏi, lại không
công phat, nên được anh em chí em đồng-bàn tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người
Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút noc, công nhận rằng không
thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, tim-la phát bạch
lên soái nóng rết-loét quay-dau đau xuong, rát thịt, rát đầu, nồi mề-day, ra mào gá,
hoa khế, phà lở khắp người, uống một ống thuốc là kiền-hiệu, không hại sinh-due. Cũng 0\$60
một ống. Xin mời quâ bợ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giày-thép đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

88 — Route de Hué (số cửa chợ Hòm) Hanoi — Téléphone 755.

JOSEPH T. Đ. TRÚC

Luật-khoa Cử-nhan, Đại Học-
đường Paris. Cố vấn pháp-luật
Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs
(cạnh bến chờ Hàng Da, Hanoi)

Việc kiện-tụng, làm đơn, hợp-đồng, văn-
tư. Đòi nợ. Mua, bán nhà, đất v.v...

Lệ hối pháp-luật: mỗi lượt 1 đồng

«bạn thân» quý hóa quá!

Mà quý hóa thay tấm lòng nhân từ
bác ái của hướng-dạo quân Trần-bá-Vy!

Quan đã già cả rồi.

Tran viên ngoại sinh dùng chữ quan
đặt vào mồm người khác xưng hô với
mình, lại ban bố cho biết rằng ngài
bận việc quan, và là người có tuổi nên
không muốn trả lời Phạm-văn-Binh,
tuy ngài đã trả lời Phạm-văn-Binh một
cách dài giòng văn tự.

Nghe đến những quan là quan mà
phát sỹ rùng mình: hướng-dạo quân
còn dám nhận anh em với một quan

Hướng-dạo quân: Trần-bá-Vy...

Như vậy, quan vừa khôi bận (vì quan
bận việc quan) vừa được nhiều chúc
trước để đề tên danh thiếp của quan...

TÚ-LÝ

Ông Phan-Khôi, ông Gagy-goc và... dù-luân

Trong mục «Nói hay đừng» của hiệu
Nhật-Tân, ông Gagy-Goc đem gậy ra
công-kích ông Phan-Khôi, báo Phú-Nữ.

Ông Gagy-Goc trách ông Khôi đã «ký-
khôi» tự khen lấy mình, không coi dù-
luân vào đâu «dù ông là người vẫn
còn phải sống về dù-luân». Ông bảo
ông Phan-Khôi phải vạch cho độc-giả
biết «kỷ này hay, kỷ sau cũng hay»
có khác gì cho họ không biết thường
thức báo minh; ông cho ông Khôi làm
như vậy là khinh-miệt họ quá.

Vậy ra ông Gagy-Goc là người sống
về dù-luân, vẫn kính trọng dù-luân,
không bao giờ dám khinh-miệt độc-giả.
Cái ông lòng dạ mới tốt làm sao! Thiếu
chút nữa thì ông hiền tim cho độc-giả.

Chắc độc-giả sẽ cảm ơn cái dạ...
dãy của ông, vì ngay trong bài ấy,
ông đã khen độc-giả như sau:

«Những báo được công-chứng khen
là hay, là cao, là đứng-dẫn, thường-
thường không được chạy bằng những
báo không ra hồn báo..., những báo
«nhăng cuộ».

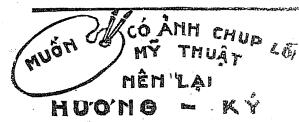
Vậy theo ý ông Gagy-Goc, độc-giả
thích độc báo nhăng cuộ, mà, không
thích độc báo «hay, cao, đứng-
dẫn», — độc-giả không biết, phân-
biệt báo nào đáng đọc, thường-thức
đến những báo «hay, cao, đứng-dẫn».

Ấy thế là «dù ông Gagy-Goc sống về
dù-luân, ông cũng không coi dù-luân
vào đâu, vẫn khinh-miệt độc-giả».

Độc-giả cảm ơn cái dạ của ông
là phải lắm.

Ông Gagy-Goc vác gậy đập ông Phan-
Khôi, ai ngờ gậy vật lại đập ông Gagy-
Goc. Mục «nói hay đừng», ông cứ
«nói» mãi trưởng cũng nên «đừng»
đi mới là thượng sách.

TÚ-LÝ

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN

8, rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG ĐIỀN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH BẢN BÀ CON TRẺ

8 phố Đường-Thanh
(Đường Cửa-đóng sau phố Xe-Biểu)
HANOI

Truyện-ngắn

BÍCH-CHÂU

Của Trường-Cầm

Nếu năm ấy tôi hỏi Bich-Chau thì năm nay đâu có phải ngồi trên mặt giếng, thẩn-thơ nhìn chiếc lá rụng, mà ngâm đến truyện ngày xưa.

Tôi biết Bich-Chau từ hồi còn nhỏ, nhà ở sát vách nhau, cha mẹ đôi bên lại thân-thiết, tôi với Bich-Chau cùng nô đùa, tôi cõn nhó.

Bà mẹ Bich-Chau vui tính thường bảo hai đứa chúng tôi cùng ngồi sát vai nhau, rồi bà ngắm-nghĩa, vỗ tay reo: « Rõ tột đỗi chưa? Vè sau làm vợ chồng thi sướng lǎm? Hai đứa bay có bằng lòng không? »

Chúng tôi tuy chưa hiểu thế nào là vợ chồng, nhưng cùng vui cười, cùng thưa bắng lòng, nhưng khi soay mặt lại nhìn nhau cũng hơi bẽn lẽn. Tuy là một câu nói đùa thôi, nhưng nói thế bà chắc cũng mong mỏi ở ngày sau, và rất thường Chau và mến tôi. Còn tôi thì từ đấy, tôi cứ yên trí rằng trời sinh Chau ra là để làm vợ tôi, nhất định như thế, chứ đời nàng không có thể còn một ý nghĩa nào khác nữa.

Tiếc thay cái mộng ngày thơ của mẹ Bich-Chau ngày nay đã tan như giọt sương buổi sáng. Dù tôi với nàng có hết sức muốn cung không thể nào thực hiện được nữa.

Nhớ lén, tôi phải xa nhà, dời nàng lên tỉnh học. Chỉ có các ký nghỉ mới lại gặp nhau. Đến tuổi dậy thì, Bich-Chau nghiêm-nhiên là một trang thiếu-nữ nết-na, diêm-lệ, đẹp lộng-lẫy như dóa hoa đào hớn hở trong xuân, mà tâm-sự nàng đối với tôi vẫn trong-tuổu như hạt ngọc lưu ly. Mỗi khi gặp tôi, dỏi má ửng hồng, nhìn tôi rất áu yếm vui tin, — chắc khai ấy, nàng cho tôi là một kỳ nam-tử có một khôn-hai ở trên đời — thế mà lả sao, cái sắc đẹp não-nùng ấy, cái tẩm lòng tin yêu ấy như muôn ngabin dã phô tháp cả cho tôi, lại chẳng đủ siêu cảm lòng tôi chút nào? Đề đến nỗi tôi phu lòng nàng, mẹ nàng, làm rầu lòng cha mẹ tôi và di-hận cả cho tôi nữa.

Mẹ Bich-Chau thì vẫn nhất tâm gả cho tôi, thầy mẹ tôi cũng rất ưng ý hỏi nàng, ấy thế mà chỉ tại tôi

sau việc không thành, chì tại tôi thôi...

Năm ấy tôi nghiệp bậc Thành-chung, tôi lén tòng-học trường Cao-dâng Sư-phạm. Lòng Bich-Chau thì không thay đổi, vẫn theo cái mộng năm xưa, mà lòng tôi thì đã đổi. Từ nhiên thấy hăng hái lạ nhường, hoài bão những suy nghĩ dâu dâu, có thể cho là vẫn lối chí chí được, nên những con đường nhân và dễ tôi không muốn đi, tôi lại đi tìm những con đường hiểm trở nó đưa minh đến những nơi khác nơi người thường vẫn đến. Chí như vậy, tôi nghĩ không nên sớm buông mình trong gia-dinh, vì thế đã bao phen, thầy tôi gửi giấy nói về việc hỏi Bich-Chau cho tôi, tôi đều một mực từ chối, cứ viện cớ rằng còn bạn

Cuộc đời như mây nỗi. Bich-Chau lấy chồng được một năm, thì nhà tôi gặp biến; thầy tôi mất, nhà có một mình mẹ tôi, sinh kế xem ra có vẻ quẫn. Tôi không thể yên tâm theo học, nên phải thôi trường, xin một chân dạy học làm kế sinh nhai.

Người dâng công riêng phải rong theo đường cũ, lang bạt trong mấy năm, sẽ đi đến đâu, tôi vẫn biết trước nhưng cũng dành gác bỏ chí thanh xuân mà an vui với phận.

Lá vàng rụng rơi lác-dác, cảnh có lieu tịch mịch... nhưng nếu tôi nhìn ra cánh đồng xa, thì này đến tận chân trời, lúa dâu mọc cung sần sần như nhau cả, mà trong những xóm mạc tôi cho là lạnh-lẽ buồn tênh kia, người ta vẫn sống, người ta

vì như một tờ giấy trắng nguyên, so tâm Nguyệt-lão là trao cho tôi, tôi đã chẳng biết in son, diêm mục, thì ngày nay Bich-Chau có chồng, ý nghĩ ngày thường của Bich-Chau khác hẳn ý nghĩ của tôi rồi. Cái vui, cái lo của tôi không phải cái vui, cái lo của Bich-Chau nữa. Tôi thương nhớ ai? Họa chặng nhớ hình ảnh Bich-Chau khoanh mày năm về trước, còn như bây giờ, dẫu tôi có muôn khôn nhìn qua vết chân nàng, cũng là một sự không thể được, mà chính tôi cũng không muốn thế nữa.

Trái lại, tôi muốn Bich-Chau quên hẳn tôi đi, tôi muốn để nàng sống yên trong cảnh gia-dinh sung-sướng, tôi chẳng muốn nàng nhắc đến tôi nữa, tôi muốn nàng không biết rằng ngày nay tôi với nàng ở cách nhau chỉ có một quãng đường.

Nhưng ông tham lại là một người lịch-thiệp. Nửa tháng sau khi bồ vè, một hôm nhận rối, ông có nhã ý đến chơi tôi. Sang dấp lê ông ta, nhất tâm tôi định rằng nếu có gặp Bich-Chau ở bên ấy, cũng lấy cái nghĩa người quen biết hỏi thăm và mừng nàng. Trong dạ không bàng-khuâng, vì tôi không muốn biết có Bich-Chau nữa, mà chỉ biết có một người vợ người ta thôi.

Ông cùng tôi ngồi nói chuyện trong phòng khách, cảnh tĩnh-mịch êm-dềm. Tuy lúc mới vào, tôi thoáng thấy bóng Bich-Chau trên hiên, dương ngồi đong đongo cùng một người hàng sáo, nhưng khi nghe thấy thấy có tiếng người đến, lui vào nhà ngay, mà về sau cũng không thấy rá mặt nữa. Bich-Chau biết tôi sang chơi, sự ấy tất-nhiều, nhưng nàng không ra, tất muôn giữ lê, tôi cũng không để ý.

Nhưng có sao, trong khi đương giở câu truyện, tôi thấy ở gian trong có tiếng giày rất nhẹ-nhàng di lại, di lại gần chỗ chúng tôi ngồi. Tiếng giày tuy rất nhẹ nhưng đã làm cho tôi chú ý, quên hết câu truyện đương nói, mà chỉ lắng tai nghe, nghe rõ từng bước một, nghe rõ cả những tiếng vòng xuyến chạm nhau trên cổ tay nàng. Tuy rằng cách bức, tôi cũng đoán được rằng đó là Bich-Chau. Đến khi người thôi đi, thì trống chùng trái tim tôi cũng ngừng đập. Ngoài Bich-Chau ra, tôi không còn thấy hình ảnh nào khác nữa, tuy không trống thấy nàng mà vẫn biết rằng nàng đương đứng lặng lẽ mà nhìn tôi...

Ôi Bich-Chau, tôi vẫn biết rõ nàng lắm. Tôi chưa quên nàng, thì nàng có lẽ nào vội quên tôi, lanh-dạm với tình đến như thế được. Mà nếu nàng đã quên cái tình nồng đỗi với tôi thủa trước, thì chẳng có lẽ gì nàng chẳng ra hồi-han ân-cần. Tôi với nàng đã làm điều gì đáng trách đâu mà nàng phải sợ, phải tránh tôi.

việc học chưa dám nghĩ đến chuyện vợ con vội...

Thầy tôi thì chẳng hiểu tôi ra sao, nhưng vẫn sẵn lòng phục, nên cũng chiều không nhắc đến chuyện ấy nữa, nhưng ông cụ cũng buồn, nhưng buồn nhất là Bich-Chau, buồn mà có lẽ cũng tủi và tức tôi nữa.

Kết liễu, một hôm tôi nhận được thư nhà báo tin nàng sắp lấy chồng, lấy một ông tham lục-lộ, tôi lấy làm ngạc-nhiên chàng như trong thâ-mâm tôi tuy chưa lấy nàng mà vẫn tin rằng nàng sẽ đợi tôi cho đến già. Nhưng việc đã đến, không thể ngờ được nữa, nàng sắp lấy chồng, mà chồng nàng là người tử-te sẽ có thể lo cho nàng được một cuộc đời an-lạc. Tôi nghĩ đầu có phu lông nàng chằng nữa, số nàng vẫn thắng và sau này nếu có tiếc thương, cũng chỉ đáng để tiếc thương cho tôi. Cho nên lúc viết thư mừng nàng, giọng vẫn thân-nhiên, khác nào bút chìec lá thâ xuống giòng nước vô tình phô mặc cho chảy xuôi.

vẫn vui khỏe, người ta vẫn thương yêu.

Tôi chắc chắn bao giờ ngồi vắn như bảy giờ, bới lại đồng tro tàn ấy, vì lòng tôi đã nguội lạnh-cứng như tro, nếu chiếc lá thả xuôi kia, nó không trở về nữa. Ông them Lưu, chồng Bich-Chau, mới được phái về đây, coi công việc đắp rộng thêm con đê phòng-ngũ cho huyện. Nhà ông ấy thuê ở bên kia đê, đứng ở nhà tôi cũng trông thấy được. Thấp-thoảng sau cái rào từ-vì thưa vửa nở hoa, quần áo phơi thêm vào cảnh vườn, dâm mầu xanh, những diềm-trăng, hồng, vàng hay tim. Hơn tam năm xa cách, Bich-Chau người xưa nay lại cùng tôi sống trong một bầu không-khí, cùng hưởng cái hương hoa cau nó phảng-phất trong gió, cùng nhìn ra một cảnh chân trời xa xa.

Cảnh vẫn cảnh êm-dềm du-duong như khoảng mười mấy năm về trước, nhưng tâm-sự mỗi người thì đã khác xua xa.

Bich-Chau hồi còn sữ-nữ, có thể

Nhà giồng răng TRẦN-QUANG-MINH

Số 199, Hàng Bông-lò — HANOI

Là một nhà chuyên riêng về một nghề giồng răng mà đã từng được rất nhiều quý-khách Tây Nam gửi giấy ngợi khen, dù công việc về hai hàm răng cho là khó khăn đến thế nào cũng cam đoan làm được vừa lòng đẹp ý khách một cách rất dẽ,

Nhưng thời, giòng sông kia dương yên tĩnh chảy trong lòng sông, chưa biết thử cái sức mạnh của làn sóng nhòn, tốt hơn hết là ta cứ dẽ cho nó chảy yên. Người ta dương sống trong khuôn phép của xã hội, tốt hơn hết là dùng cho họ ném cái phong-vị ngày-ngắt, nguy-hiem của cái ái-linh-lãng-mạn. Bich-Châu hẳn có thể vi được với Charlotte, còn như tôi, tôi chẳng còn bung dạ nào nữa mà sắm lại cái vai si-tinh Werther.

Người ta nếu không gặp những cảnh-nghẹ phi-thường thì không thể biết rõ mình được. Cái đêm ấy thật

là một đêm mưa gió, đáng ghê sợ, nhưng cũng vì có đêm ấy mà tôi thấy rõ tâm sự tôi và tâm-sự Bich-Châu.

Gió vụt vù thổi như búa bô đập vào cành cây, nhà cửa như rén, như than. Mây kéo, chỉ một lát, đã che kín cả giang, sao. Sấm giật, chớp nhánh. Rồi mưa tuôn như chút, làm mờ mịt cả chân trời. Trong đêm tối giờ cứ vẫn mưa, sấm lại theo set, cảnh thực kinh tâm. Trước những cái sức mạnh ghê gớm của hóa-công, người ta thấy mình cũng nhỏ-nhen như cái rom, cái lá vây!

Đè đã vỗ ở khúc trên làng Thạch-lôi, trống ngũ-liên đồ hối mau, tiếng

người reo, tiếng nước chảy, nghe rõ cả. Tôi biết chồng Bich-Châu đã ra đi từ lâu, chắc dương ở chỗ vắng, nên muốn sang báo tin cho nàng biết mà tránh-lên trên mặt đất. Mời đi được vài trăm bước thì ngay trước mắt tôi để lại vỡ thêm một đoạn nữa, chỉ trong chớp mắt, nướu đã chảy vào mạnh như một cái thác lớn. Không thể nào qua được, tôi phải dừng lại, thi đằng kia đã thấy Bich-Châu đã lai, uất sướt muốt. Nàng nhận thấy tôi cũng ngừng bước không đi nữa, rồi đứng sững đó mà nhìn tôi. Tôi cũng nhìn nàng, bốn mắt không thể rời nhau được.

Gió cứ vi-vút than, mưa cứ tầm-

tá tuôn rơi lè. Chúng tôi nhìn nhau, càng thấy hiểu biết nhau thêm, càng thấy vui vì vẫn thấy gặp nhau trong lúc tưởng đã xa lạc nhau rồi. Cõi lòng thi đã tan-nát như cái cảnh thế-luong trước mặt, nhưng linh-hồn thi lại thấy hòa-hợp làm một, tiêu giao trong một thế-giới nào khác, không phải thế-giới này. Số mệnh dù khắt-khe đã bắt đòi phải chia tay cũng như giòng nước cuồn-cuộn, ngắn không cho người được gần, nhưng hai linh-hồn, có hẹn nhau kiếp trước, thi kiếp này và nếu có kiếp sau chẳng nữa, cũng không có thể rời bỏ xa nhau được.

TƯỜNG-CẨM

Thi vui cười

Của P.B.-Tuynh Hanoi

Bia miếng.

Một anh chàng kia ngồi-nghé con gái ông lý trong lâm. Gặp khi ông lý được Cứu-phẩm anh khao, anh ta mua ngay một thùng okai bia đem mang.

Ran thấy thế hỏi : « Sao anh không mua thêm cái gì khác, mà chỉ mua rặt bia, trông tro tro lầm »

Anh ta đáp : Thế anh không biết à, ta đã có cái phong-vị rõ ràng :

Trăm năm bia đã thè mòn,

Nghìn năm bia miếng (uống vào miếng)

hãy còn tro tro.

Của H.T.-Chinh Hanoi

Nhanh trí.

Cậu tham B sợ già lâm. Cậu hay đi chơi khuya, thường đến 12 giờ đêm mới về. Tôi nay, cậu định ra đi, nói đóng :

— Nào, đi nào.

Vợ tóm ngực, trợn mắt :

— Lại sắp đi, hôm qua đã chia chán à?

— Ủi chà ! chia chi đã gầm thết lèn.

Người ta bảo di ngủ má.

Của N.V.T. Hanoi

Cãi nhau.

— Cú tôi thối lâm !
— Ai cụ kiếc gi moi' nhá ông?
— Ai ông cha gi với bác?
— Ai bác cháu gi với cậu?
— Ai cậu cháu gi với anh?
— Ai anh em gi với má?
— Mày tao gi với ai?
— Dế bằng cự dối!
— Ai cụ cháu gi với ông?
— Ai ông cha gi với bác?....

Của N.V.Dương

Tính nhẫn.

Gì toán pháp, thầy hỏi trả Ba :
— Hai con trâu thi mấy chân ?... nói nogay...

Ba : — Tám chân a...
Thầy : — Ba con gà thi bao nhiêu chân ?
Ba : — Bảy chân a.
Thầy : — Chả lão... Ai giagy máy thiế...?
Ba : — Thưa thầy, trong ba con có cả gá của ông Đắc a !!!

Của D.X.-Tu Hanoi

Thầy giáo đương giảng bài, nghe tiếng thi tháo ở bàn dưới, quát :

Điếc nào truyền gi đây !... Ai biết nói rõ cho đánh 30 thước kẽ.

Trò ta dứng giật :

— Thưa thầy, con g.

Của T.H.-Tri Namđịnh

Khán U ăn bánh.

Khán U vào hàng nước, hỏi có hàng :
— Này, có bán bao nhiêu tiền một tấm bánh gai ?

Của N.V.-Tuynh Hanoi

Thầy giáo đương giảng bài, nghe tiếng thi tháo ở bàn dưới, quát :

Điếc nào truyền gi đây !... Ai biết nói rõ cho đánh 30 thước kẽ.

Trò ta dứng giật :

— Thưa thầy, con g.

VUI... CƯỜI...

Của N.V.-Hanh Hanoi

Tiếng mẹ đẻ.

Giờ tập đọc, thầy giáo hỏi Tý :

— Anh có biết tiếng mẹ đẻ là gì không?

Tý đáp : Ông yên, nghĩ-ngoi.

Thầy giáo :

— Anh có bao-dạn lên mà nói, sai thi chửa, chứ tôi có đánh anh đâu !

Tý, liều :

— Thưa thầy, tiếng « mẹ đẻ » là tiếng rền-rĩ của người mẹ lúc đang đẻ a.

Của Đ.S.-Toan Hanoi

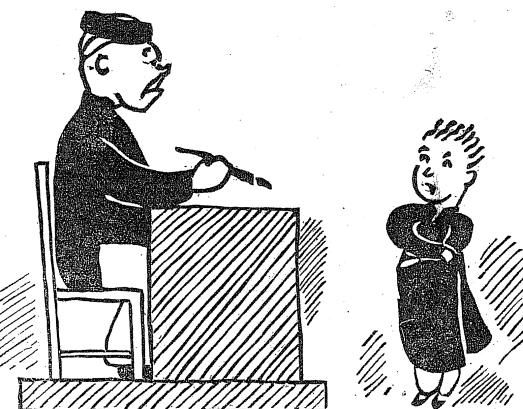
Đồ gặn.

Đò Phỉnh vừa gặn, vừa dâng tri. Một hôm đi chơi, bỗ quen mắt ô, chiều về nhà « đồ » ta mới biết là mắt, mà cũng không nhớ bỗ quen ở đâu.

Hôm sau tờ mờ sáng, đò Phỉnh đã dò đến các nhà ban để hỏi xem hôm qua lại chơi đây có thấy « đồ » bỗ quen ô không ? Đò hỏi ba, bốn nhà, đồ ta cù thấy họ bão không. Đến nhà cuối cùng mới thấy chủ nhau đáp :

— « Cái ô à ? Đấy ô của ông đây.... »

Đò Phỉnh với cảm lây ô, cầm on bao rồi than rằng : « trời ơi, trong bốn, năm nhà, tôi mới gặp được một nhà lường-thiện, còn các nhà kia họ đều gian-giảo, tôi hối, họ đều chối không chịu đưa....

Thầy — Anh thuộc bài hay không thì nói mau lên... cứ nói thật... rồi ta... tha không phạt.

Trò — Thưa thầy... thầy... thầy thè đi dã nào.

Của Đ.V.-Mậu Kiến-an

Ü phái củng tiến.

Bố già — Kita con ! hôm nay mới là mồng tám tháng sáu, sao lịch con lại sé đến hôm mồng một tháng bảy thế kia ?

Con vong — Thưa thầy, hôm nay con sé nhiều dì từ nay đến hôm ấy khỏi phải sé nữa.

— Ủ, con nghĩ cũng phải, thế càng tiện.

Của H.V.-Lộc Haiphong

Nhà quê ra tinh.

— Cho đĩa thịt gà chát ! Không nhầm với gi ?

— Bầm, hàng kem chúng tôi không bán thịt gà q, bia (bière) chỉ để giải khát thôi, cụ rứt ga-lô vậy.

— Ga-lô, ga tiếc gi ! Có đậu phụ cho hai chiếc nhầm làm vậy.

— !!!

Kết-quả cuộc thi, kỳ sau sẽ đăng

Danh sách

THI VUI CƯỜI

Danh sách

Cô P. Tuyêt-Ngọc Camp ha : 3 bài — N. T. Huệ Việttri : 1 bài — Bà Như-Hương : 2 bài

O.O. N.M.N. Hanoi : 3 bài — N. D. K. T. Hàdông : 2 bài — T. K.S. Hanoi : 2 bài — N. V.-Hanh Hanoi : 5 bài — N. V.-Duyêñ Hàdông 5 bài — T. V.-Dương Nam-dinh : 3 tranh, 2 bài — N. D.-Thuận Haiphong : 2 bài — L. Thành Quảng-trí 4 bài — M. Công Qui-nhơn : 2 bài — Tr. Bảo Lý-nhân : 2 bài — H. Thiệp Tourane : 3 bài — N. H. Lạng-sơn : 2 bài — Hồng-Vân Huế : 5 bài — N.V. Quý Hanoi : 3 bài — Văn-Son Ninh-binh : 2 tranh, 9 bài — N.Q. Hiệu Ninh-binh : 4 bài, 1 tranh — N.V.-Thô Hòa-binh : 2 tranh, 6 bài — Tuấn-Dỵ Khâm-thiên : 4 bài — L.D.-Vân Hàdông : 1 bài, 1 tranh — Thanh-Yên : 4 tranh — D.N.-Viễn Hanoi : 3 bài — Phụng-Giai : 5 bài — P.H. Khoa Hanoi : 3 tranh — N. Phương Hanoi : 2 tranh — N.V.-Duyêñ Hà-dông : 3 tranh — L. V.-Lưỡng : 10 tranh — Văn-Son Ninh-binh 4 tranh, 4 bài — P.T.-Kiêm Vinh : 10 bài — N.V.-Dương : 4 tranh — H.-Sinh ; 1 tranh — Ng.-Tinh : 2 tranh — N.V.-Vinh Hanoi : 5 bài — T.V.-Lan Lang-Sơn : 3 bài — V.H.-Hải Hanoi : 1 bài — Ngọc-Anh Saigon : 1 bài — Song-Nam Nam-dinh : 2 bài — D.U. Hanoi : 2 bài — N.T.-Dinh Haiphong : 2 bài, 1 tranh — Đồng-Tỉnh Nam-dinh : 4 bài — N.V.-Dzurong : 1 tranh, 4 bài — N.V.T. Hanoi : 3 bài — D.H.-Hòa Hanoi 3 bài — N.V.-Lang Saigon : 6 bài — P.B. Thanh-hoa : 5 bài — N.P. Hanoi : 2 bài — N.T.Uyễn Hanoi : 1 tranh — H.T.-Chinh Hanoi : 3 bài — P.B. - Tuynh : 4 bài, 3 tranh — N.K.-Trung Thái-binh : 7 bài — N.H. : 3 tranh — Tinh : 1 tranh — Trác-Hùng Nam-dinh : 2 bài — Cát-Tô : 2 tranh — T. D. Trọng Hưng-hoa : 2 bài — Sơn-Lang : 7 bài, 6 tranh — D.X.Tụ : 3 tranh, 4 bài.

Từ này các quý-bà, quý-cô hẳn được vui ý, vì tiệm chính BOMBAY 89, Hàng Khay đã khoáng-truong rộng rãi, với muôn nghìn hàng mới kiêu lá, thiết đủ chổ chung bày cho tiện việc kén chọn. Nhât là vụ cười xin đến nơi. Tiệm chính BOMBAY đã nhận rất nhiều hàng to D'albène, đồng hộp rất lich-sự.

CON-CHIM

Tập Kiêu

Ai đọc cũng phải nực cười.
Kỳ sau sẽ đăng và tiếp mãi.

ĐÔ-HU'U-HIỀU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS

N° 41 Rue du Chanvre

Coupe et façons impeccables et soignées adaptées à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

THƠ CỦA CỤ ĐỒ TÓ GỬI CHO TÚ-MÔ

Thura báé Tú-Mô.

Đọc Phong-Hóá thấy có Béo-Mô,
Khoe sắc-tài còn hờ-hờ xuân-xanh,
Một vi duyên, hai nợ, ba tình,
Lại thơ... thắn.., muôn « ve » anh Tú-Mô !
Mô gặp « Mô » chẳng dẹp duyên thi chô,
Khé vờ rằng ta sợ đám lao,
Rồi phue thơ lối kẽ Bưởi cuoc vào...
Trước xe xuong-hoa rồi sao... sau sê liêu...
Thè là « Mô » to-tinh gian-diu,
Chẳng khác chi cậu ấm « Hiếu » dã say

nhé.

Bứ rượu rồi nhưng vẫn cứ ôm be,
Còn say ngọt lại tì-tê muôn nốc !...

Này Tú-Mô dã nhân-tinh cùng Mẹ-Môc
Chẳng nên tham định bõi giờ mà...
Kéo một mai còn xương dính với da,
Thời hết thoi trêu hoa cùng ghéo

nguyệt !

Ü phải dậy, đừng thấy của trời mà

tiếc,

Xin gần cho ta một chiếc nhân-tinh...
Đánh tiếng cùng Mụ Béo Sài-thành,Rằng dò Tó xuân-xanh vừa sáu chục.
Giai chưa vợ, và tận cõi rung-rúc,Sánh cùng ai mai-trùe thye vừa xinh...
Mụ Béo ta ví có thuận-tinh,

« Tó » sẽ cậy Tú-Lý-tử tiên sinh bẩm

tuổi.

Nếu chẳng bị điều chi rắc-rõi,
Cuối thu này thè xin cười eye to.,
Mấy nhời chẳng dẫn chẳng do,
Thả « Giòng nước ngược » thử dò

nồng sâu...

Cụ dò Tó biểu tú Kim-lang
Ô chợ Dừa, Hanoi

ĐÁP THƠ CỦ ĐỒ TÓ

Đang buồn nhớ bạn bằng quo,
Bỗng ai gửi đến bức thư ngược đời.
Xem thơ luồng những nực cười,
Nực cười thi-sĩ lầm người oái-oăm.

Khách nào dò dò ? (1)

Tuổi sáu mươi, miệng lồ dã gãy kẽ.
Số bóng rồi còn chưa sạch máu dê,
Nói đến gái vẫn té-mè.., tèn-mèn...
Xét thi-tứ hỉnh như dò chửa lẩn,
Mà tho-tù, sao vờ-vẫn, vẫn vờ.
Cuộc nhân-duyên ai gán bạn bao giờ,
Khéo những truyện vu-vơ nhòi mối lái !

(1) Xin hiểu dò là cụ đồ

Mụ Béo bốn mươi còn tốt nái,
Đồ già sáu chục vẫn trai tân,
Kẽ cũng súng dồi tài-tử giao-nhan,
Giá kết nghĩa Châu-Trần áu cung sặc !
Nhưng non nước nghìn trùng, kè

Nam, người Bắc,

Giá to-hồng mượn mặc thực nhiều
khè ! Nhắn eù dò dám nguyệt, say hué,
Hãy chịu khó tự xe duyên hâm...
Giòng nước ngược, tha hồ buông lá
thâm, Có phải duyên thời cũ xoắn lấy nhau,
Tú-Mô thời vui dạ khấn cầu,
Cho cuộc sum họp của bà dâu eù rẽ...
Còn việc mối lái, thời thôi, xin thất lỗ !
Chẳng dám dem giáy ra để buộc mình,
Nhờ mai sau, canh chẳng ngọt, cõm

chẳng lành,

E lại vật dến cái anh Tú-Mô.

Toạc móng lợn, mấy lời suông-sá,

Chẳng bằng lòng cũng bỏ quá cho

nhau.

Mất lòng trước, được lòng sau,
Còn hơn cả nê nên câu nhở-nhang.
Kính thư

TÚ-MÔ

CHƠI GIĂNG HỒ TRÚC-BẠCH

Tiết Trung-thu, đêm rằm tháng tám
Khách thư-hương cùng mấy bạn cầm-ca,

Lánh chốn náo-huyện, tìm cảnh thú
nên cho,
Thuyền đúng-dịnh dạo chơi hồ Trúc-

Bạch.

Đêm hôm ấy, trời quang, mây tanh,
Mảnh trăng tròn lấp-lánh hào-quang.
Eóng in hồ chối lợi chúa-chan,

Ngoản-ngoéo tựa muôn vạn con rắn
bạc.
Cảnh tịch-mịch bốn bề bát ngát,

Sóng lung-quanh như man-mác giặc
nồng.

Vâng tai nghe thoang-thoảng trống
thình-thùng.
Xa đưa tới như bập bùng trong eõi

mộng.

Gló hiu hát, giăng trong lồng-lòng,
Cánh diu-hiu súc động can tràng.

Khách chơi thu bèn lừa cung đàn,
Tiếng thánh-thót hòa tan trong quăng

trống.

Tiếng mau, tiếng khoan, tiếng chầm,
tiếng bõng.
Khách da-tinh, dàn cung lăng-lo,

Tiếng dàn lèn như gọi hồn thơ,
Một bạn mới ngâm-nga lên giọng hát,

Hát khúc Nam-ai « Giáng thanh gió
mát ».

Họa tiếng to nghe réo rất áu-sầu
Khiến bạn cùng thuyền mặt ủ, mày

chau,
Nhìn cảnh vật như thêm màu ám-dạm,

Trời quang dâng, bỗng mây đầu một
dám,
Phủ vững giăng u-ám, ám-thầm.

Ta thở già : « Vong quốc chi âm... ! »
Bạn rằng : « Choi một đêm rằm chẳng
sao ! »

Đêm khuỷa, bỗng nguyệt càng cao,
Đàn ca thường nguyệt, xiết bao cầm-tinh.

TÚ-MÔ

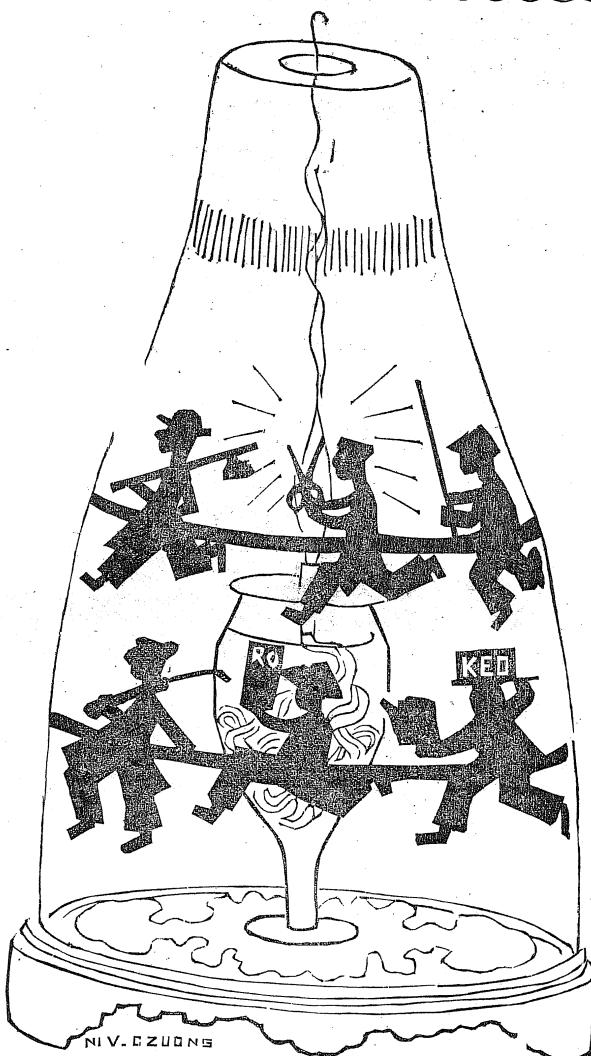
TRĂNG RẰM

Mái tranh lướt-thuốt ánh trăng rầm,
Bụi tre vui vẻ hát ri-rầm,
Nhưng vì sao lòng ta buồn bã
Mỗi khi ta thấy ánh trăng rầm.

Đêm nay ánh trăng rầm êm-à ?
Điểm mầu biếc non sông buồn-bã,
Nhưng trăng rầm đẹp-dẽ thâm-trầm.
Sao chẳng khiến lòng ta êm-à ?
Trăng rầm tung ánh sáng ám-thầm,

Xuống non sông lảng-lẽ thâm-trầm.
Trước cảnh đẹp, sao ta buồn-bã,
Và lòng ta thồn-thức ám-thầm ?

HUY-THON

Peintures GECKO

PHUNG-NHU-CUONG

N° 53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Thuốc lá Phalène tuy rẻ tiền,
nhưng nhiều người thích
đúng hơn cả. Vì thuốc ngọt
và thơm, hút không ráo cỏ.

Người lịch-sự
và sang-trọng
diều mang quần
áo của hiệu

TAN-MY

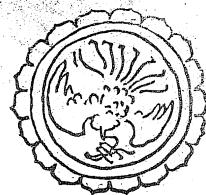
Tailleur - Chemisier

91, Rue de la Soie, Hanoi

Hiệu sơn THĂNG-LONG

LÊN CHO'I CUNG TRĂNG

Trăng trong và sáng, cái ánh sáng vừa dịu dàng, vừa mát mẻ êm - mềm phủ lấy cảnh vật ở dưới trán... Trong, khi các nhà văn-sĩ cảm-động ngửa mặt lên trời thì dưới đây đèn xanh đỏ, lũ trẻ cũng cảm-động cùi nhìn một mặt trăng khác, một mặt trăng đều đặn, làm bằng bột dẻo với đường trong... mùi hương thoang thoảng...

Tôi đang mơ-màng nghĩ ngợi thì bỗng một luồng gió nhẹ-nhàng đưa bay đến một tờ giấy hoa tiên. Cầm lên xem thì ra cái thiếp của chị Hằng:

« Hằng-Nga tiên-nữ.

Thi-si

Chủ « Phong-nhâ vân-phóng » ở Nguyễn-diện
Đệ nhất khieu-vũ nữ của Tây-vương-mẫu.
Võ-dịc quân vợ Thượng-giới năm 1933.
Chủ-niệm « Tiên-nữ thời đàm ».

Phía dưới danh-thiếp có mấy hàng chữ nhô, chữ viết tay nhu hoa :

« Nhận dịp trung-thu, chị em tiên-nữ trên cung Quảng-hàn chúng tôi có tò-chic tại Nguyễn-diện một cuộc hoa-đăng và khieu-vũ, có đức Ngọc-hoàng Thượng-dế đến chứng-kien.

Vậy chiều nay, xin mời ngài quâ bộ lên tè-púp dự hội cho vui vè, và cho chị em chúng tôi được hân-hạnh tiếp ngài.

Thay mặt cho ban tri-sự :
Hằng-Nga

Xin miễn tài thính!

Nhời dặn.— Lễ phục khieu-vũ : hoa hồng trăng gai áo. Sẽ có xe mây xuồng dòn.

Xem xong cảnh thiếp, tôi lấy làm mừng quá. Thực không ngờ được một dịp tối lèn chơi cung trăng, một cuộc di chơi mà xưa nay biết bao người vẫn trước-ao, mơ-mộng. Hắn lẩn này được đứng gần các tiên-nữ, được quen biết các thượng tiên tất cả chín-từng giờ.

Vừa sửa soạn xong thì một đám bạch-vân ở đầu từ từ tiến đến, tôi mạnh bạo bước lên. Đàn mây theo ánh sáng trăng vùn-vụt bay lên, nhanh như... mây bay gió thổi, thoáng một lát đã dồn lại xa quá đất bụi trán mờ mịt.

Lên đến nơi, tôi thấy cung điện nguy-nga, rực-rỡ, bốn bề mây phủ. Đường đi vào giát vàng, chín bậc thềm bằng ngọc, lắp lánh dưới ánh sáng của ngọn đèn lồng treo khắp cả. Thực là cái cảnh « Toái pha-lé hè vi-nè. Sát minh-châu hè vi-lô » của Mạc-dinh-Chi.

Cửa mây hé mở, Hằng-Nga khoan thai, yêu diệu bước ra, thần-tiên chó-i-loi. Trông đẹp quá chừng! Tóc vẩn trán, cái lược dồi-mồi Nam-hải giắt kim-cương xanh, dời hoa tai là dời giọt ngọc muôn màu óng ánh. Nàng bận chiếc áo bằng lụa nõn trăng màu, mà chính tay Chúc-nữ dệt trong hai trăm năm chăn mồi xong, chán đi dời giày mũi nhung đinh hòng ngọc, lót bằng da con giác-giác ở Đông-hải.

Hằng-Nga thấy tôi, vui mừng đón tiếp. Tôi cúi đầu chào rồi buông một câu khen tăng: tiên, cô dề có đến hàng nghìn tuổi, mà vẫn trẻ đẹp như một người con gái...

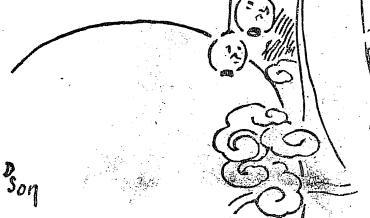
Hằng-Nga thích chí nở một nụ cười, dề lộ hai hàm răng trắng và đều đặn... Nàng đáp:

— Ấy, tôi chỉ có việc vui chơi, nên mới trêu đùa như thế... Tuy rằng độ này hơi bận về công việc môt chút...

Tôi hiểu ý ngay, nàng muốn tôi hỏi về tờ « Tiên-nữ thời đàm » mà nàng làm chủ-nhiệm. Tiên hay trán, đèn sực làm báo thì ai ai cũng thế cả.

— Tờ báo tôi chủ trương được các bạn tiên-nữ hoan nghênh lắm. Năm xưa, Tây-vương-mẫu đã có lời khen là văn-chương tuyệt tác, Ngọc-hoàng đã có thưởng cho một binh ruou và một quả dào. Hiện giờ, chúng tôi đương hết sức vận-động cho chị em theo mới và yêu-cầu cho Chúc-nữ được xum họp với Ngu-lang... Ông tính, vì một tấm lụa mà hai người phải cách biệt nhau hàng mấy nghìn năm thi kẽ củng ức người ta quá!

Tôi gật đầu khen phải. Nhưng còn tiên-nữ muốn theo mới thì cứ việc theo, chứ ai là người cấm-doán?

Hằng-Nga cau đôi lông mày liêu, đáp:

— Có chứ! trong làng liêu còn có nhiều người hủ lầm; bọn thủ-cựu này là bọn suốt đời ăn trong hang tối, lúc nào cũng khu khu giữ lấy cái lò đau. Họ không biết trời đất gì cả, ai làm cái gì cũng công-kích... Mấy tờ báo của họ như tờ « chín-tung mây », tờ « mây mây báo » đều là những tờ báo doảng, không ra gì...

— Như thế, tờ Tiên-nữ của Tiên-nương chắc chạy lầm thì phải.

Hằng-Nga thở dài, ra dáng ưu phiền:

— Cũng không chạy mấy... Ông còn lùi gi, các độc-giả bây giờ... người muôn đọc thì vẫn lầm, người bô tiền, muỗi không mắng, chỉ có những người mượn báo là nhiều. Thế mà họ lại muốn có báo hay thì có thè náo due...

Tinh-hình như vậy thi cũng chán thật. Tôi am-ủi Hằng-Nga rằng dưới trán chúng tôi cũng thế: cứ một người mua thì có 150 người đọc, nhà báo nhiều khi phải thắt lưng buộc bụng cố nhìn dòn để làm cho các ông đọc báo mượn ấy cười sau bùa com no.

Hằng-Nga gật gù cái đầu ngẫm-nghĩ, sau cũng cười mà rắng:

— Nhà báo phải nhịn đói làm vần kẽ cúng dâng thường-thật. Song dưới trán còn một hạng người không đói, mà cũng cứ nay ngâm-vịnh, mai ngâm-vịnh, uốn thân ra chằng làm việc gì. Thiếu gì cái ngâm-vịnh, sao họ cứ gọi tôi ra mà bồn, nay chí Hằng, mai chí Nguyệt, rồi bắt tôi nghe những truyện dày mò, rẽ mái, iết con quái...

Tôi hiểu ngay là chị Hằng nói đến các nhà văn-sĩ. Chị kéo tôi ra cửa sổ, giơ tay chỉ xuống dưới trán:

— Nay, ông thử xem...

Nhin xuống quả đất, tôi thấy dày môt ông, kia một ông, mỗi ông trước mặt có một đĩa bánh, các ông ấy đang ngừng mặt lên cung trăng, dung dùi ngâm:

« Ôi hời chij-Hằng...

« Năm canh lò lửng chờ ai đó...?

Chị Hằng nghe thấy, đậm chán:

— Chờ ai thì mặc người ta chờ! Để trường ta chờ các người đó hồn. Rõ, sao mà lầm người vô duyên đến thế, cứ cố nài ngâm-vịnh với chị

Hằng cho được mới nghe... Trời ơi! các ông hãy tắm đi dã!

Câu nói của Hằng-Nga làm tôi phải phì cười... Cửa dâng tội, các ông râu dài, móng tay nhọn kia, quên cả cuộn đồi — chử không quên bánh — mà tho-thần với vùng trăng, kẽ củng dâng buồn cười thực...

Xong câu truyện, Hằng-Nga dẫn tôi vào phòng khieu-vũ. Ở đây có đủ cả các tiên-nam và tiên-nữ, dâng nát cáp ấy nhảy múa dưới cáp đùi tò-bi cùa bà Tây-vương-mẫu, và dưới cáp mát lim-dim buồn ngủ của đức Ngọc-hoàng.

Đàn sáo du-duong, hoa bay phẩy-phối, cảnh thật là tiên-lâm.

Nam-cực tiên ông vắt bộ râu bắc qua vai Lê-son thánh-mẫu, ông Lão-tử deo hồ rượu Vạn-vân, chén-choáng dâm cả lèn chân Phù-dung tiên-nữ. Hô-la-lòi chán-nhan duỗi Lru-kim-Dinh, Thái-bach vân-tinh ôm mặt giăng, Na-trá thái-tử bò trên sàn gỗ vì sợ bánh xe trượt...

Về một phía phòng, ông Truong-

Phi vuốt râu liếc cô Ngọc-nữ, anh Kim-Đồng đang bàn tán với Ngu-lang, còn Chúc-nữ thì cui đầu khóc sướt-mướt... Có một ông đứng lặng yên không nói, hai mắt nhắm lại, hai tay ôm lấy bụng thô dài, trông giống ông Lưu-Bí vô cùng.

Tôi đang mải ngâm cái cảnh có một hoàng hai ấy, bỗng có người đến vỗ vai. Quay lại, thì một con khỉ độc nhẹ r่าง, tôi sợ quá, toàn chạy. Sau mới sực nhớ ra rằng Tôn-hành-Giả, Tề-thiên đại-thánh. Ông ta nắm lấy tay tôi, nhất định bắt khieu-vũ, sau nhờ có Hằng-Nga can mải, ông mới chịu thôi. Lúc quay đi, ông còn dặn với :

— Khi ngài hạ trán, xin nhớ bảo họ thả cong châu tôi giam tại vườn Bách-thảo. Chẳng biết các ông giam chúng nó vào đấy làm gì... ?

Cuộc khieu-vũ sắp tan, tôi theo gót Hằng-Nga sang phòng làm việc của hai vị Nam-tào, Bắc-dầu. Giữa một cái bän chồng chất đầy những giấy-má, hai cụ râu bạc phơ đang cẩm-cụi viết trên những quyển sô-lon bǎng vài mươi quyển số thường:

— Ông xem đấy, dã mấy nghìn năm nay, chúng tôi làm việc, không có lúc nào nghỉ.. Chúng tôi phải định trước hết cả các công việc của bằn dâu, thiên-hạ: giờ nào sinh ra, giờ nào ăn, giờ nào uống, giờ nào chết.. cho đến cả những việc cồn-con như dứt tay, sảy da, muỗi đốt.. ngáp, ván ván, việc gì cũng tiền định cả. Mà ông tính xem, thiên-hà có mấy mươi triệu người ! Ấy là không kẽ nhũng người trên nay, và dưới âm-phủ nǚ...

Tôi nghe hai cụ nói mà choáng-váng cả người.. Nhìn vào sô, thấy cụ Nam-tào đương định giờ sinh của một đứa trẻ, giờ nào nó khóc, giờ nào nó nin, giờ nào nó bú, rõ ràng cả. Cụ Bắc-dầu thì định giờ chết, giờ nào chôn, giờ nào cất, giờ nào lạy thác sinh... Cái khó nhất là hai cụ phải định theo nhau mới được, chứ cụ Nam định chết, cụ Bắc định sống, thì đứa bé sống hay chết?

Ấy cũng vì một sự lầm lẫn như thế, mà con gá ba chân không thác sinh, ông Lê-công-Đắc thác sinh, — con rùa không thác sinh, ông N. C. Tiêu thác sinh... con ve, cái bì, ông Nguyễn-tiến-Lăng, ông Hy-Tống đều coi liên lạc với nhau cả.

Còn ông Nguyễn-khắc-Hiếu thì giờ sô tiên cũng không có, sô « nhản » cũng không có, sô « trich tiên » cũng không có nết. Hai cụ Nam, Bắc đều lấy làm lạ.

—Nhưng ông ấy có lèn dây bắn vần một lần thì phải.. Hai cụ lại giở sô, không thấy định — còn Hằng-Nga thi nhất quyết trước tôi không có ai ở dưới trán lèn dây cả. Thảo nào ông Hiếu dành phải xếp vần vào sô tú vây.

Lèn chơi cung trăng chuyện này, thực biêt được lèm truyền hay.

Trước khi chia tay ly-biệt, Hằng-Nga tiên-nữ cầm tay tôi mà ngậm ngùi, hẹn ngày này sang năm lèn dự cuộc tụ-vợt quần-tiền trên Thượng-giới.

Kiều dèn...

CA MỚI

Xưa nay ta làm ca cải-lương rất nhiều, nhưng thường chỉ cốt đáng diệu dè có thể
hết được chứ không lưu ý đến lời thơ. Khác hẳn, bài thơ sau đây của thi-sĩ Thế-Lữ
vừa là một bài ca đáng diệu, lại vừa là một bài thơ mới có giá-trị

TRÊN THUYỀN TRÔNG TRĂNG

(Điệu Bình-Bản)

Trên trời thanh có trăng.

Dưới đây thuyền đưa khách thung
tháng

Thuyền đi giặt theo cõ Hằng,

Trên giòng tràng-giang người họa
ca sang.

Tiếng ca lán gió đưa vang.

Gió thoảng đưa cây cành rung động;

Trèo quẽ khua vàng trên sóng;

Chốn xa vời nhè nhẹ sương bay.

Cùng ai thú vui cảnh này

Lòng như uống gió nồng say,

Đắm say cùng với gió mây.

Cùng noin nước quên ngay lo âu....

Bầu xanh ngắt xanh một màu

Ngắt trăng bay mây cầu tuyết vội
Thú vui, thú riêng một trời,
Ta cùng người yêu cùng nhõn-
nhơ chơi.

Thèm nga, cõ Hằng, ơi!
Chốn cung hàn có nhìn người vui,
Người sung-sướng ai bằng chúng
tôi?
Chúng tôi sáng đêm nô cười,
Cùng Hằng-Nga ghé trông người
dời
Trong vòng trần-gian hằng than
khóc thôi.

THẾ-LỮ

Làm thơ có nên cẩn nhắc
từng chữ không?

Đó là dầu dè bài văn can hệ nhất, —
nghĩa là dâng ở trang đầu, — của
Văn-Học tạp-chí số 23, tuy đó chỉ
là một bài rút ở báo Công-Luận.

Một cuốn Tạp-chí Văn-học ngoài
Bắc, — nơi nổi tiếng là đất văn vật, —
mà luôn mấy kỳ nay toàn rút bài của
báo khác làm xá-thuyết, thi cái giá-
trị của tạp chí ấy cũng đáng ngờ lắm.
Dẫu sao Văn-học tạp chí đã lấy
những ý tưởng của báo khác làm ý
trưởng của mình, chịu những ý tưởng
ấy là đúng, là hay mà nêu lên trang
dầu thì ta cũng cứ bình phẩm bài xá-
thuyết kia như là của tạp chí Văn-học.

Tác-giả TR. GI bắt đầu:

Thường thường các tay thơ tho-
ta bây giờ hay có cái khẩu-
khí: thơ cốt sao từ cho cao, lời cho

mạnh là được rồi, chứ hơi nào mà
ngồi dêo từng chữ,

Biết bao ý tưởng mâu thuẫn trong
một câu nhập dè:

I. Dù ở tây phương hay ở đông
phương, trong làng thơ bao giờ cũng
có hai hạng: một là thi-sĩ (poète),
hai là thí-tho (versificateur). Các
thi-sĩ thi trước hết cốt từ cao, lời
mạnh rồi mới nghĩ lời văn thê. Còn
hàng thí-tho thời chỉ hi-hục ngồi got,
đeo, đúc, chạm từng câu, từng chữ
như người thợ mộc hay người thợ
khắc đục chạm gỗ. Thê mà ông TR.
GI lại bảo «các tay thí-tho ta có cái
khẩu khí: thơ cốt sao từ cho cao,
lời cho mạnh» thời thực là nói một
câu vô nghĩa lý.

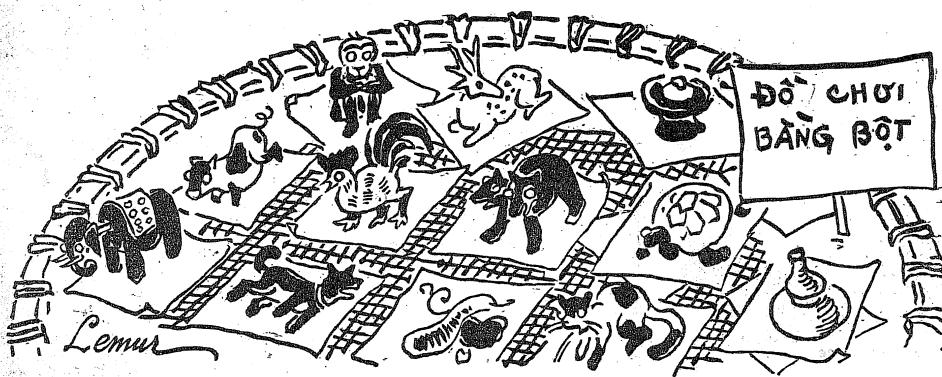
II. Ngồi dêo từng chữ là công việc
một thi-gia-tâm thường. Đây có lẽ
tác giả muốn nói cần nhắc cẩn thận
từng chữ. Song muốn có lời mạnh
mà không chịu lựa từng chữ cho
đích đáng thì mạnh sao được. Muốn
tả một sự hùng-vĩ mà không chọn
những chữ có ý nghĩa, có âm điệu
hùng-vĩ thì tả sao nỗi.

Ta coi đó dù biết tác giả viết chỉ
dễ viết chữ không có nghĩ gì. Hay
tác giả cũng phạm vào cái lỗi
không cần nhắc từng chữ đấy?

Cứ một ý chọn lựa chữ, tác giả
kéo cho kín hai trang, mục đích chỉ
để công kích bọn thi-sĩ mới chúng
ta mà tác giả cho là các tay thơ tho
có từ cao lời mạnh nhưng không biết
ngồi dêo từng chữ.

Trong một ký sau, tôi sẽ so sánh
sự chọn lựa cần nhắc chữ trong thơ
cũ và thơ mới.

NHỊ-LINH

PHÒNG THĂM BỆNH

Bác-sỹ Ngô-Trực-Tuân
Có bằng chuyên môn Dục-anh của
Đại-học đường Paris
46, Phố Hàng Cót — Hanoi
Giấy nón 725

Gửi khám bệnh:
Sáng từ 7 giờ đến 11 giờ
Chiều từ 4 giờ đến 7 giờ
Thăm bệnh ngoài phố mỗi giờ nào cũng đ

Hiệu ruộm Tô-châu

100, phố Bờ Sông, Hanoi

Chuyên ruộm dù các thứ hàng, tẩy, hấp các hạng quần
áo len, dạ, nhung vân vân.

Ruộm đẹp, bền màu, không thối, giá rẻ.

Các chi điểm { Hanoi, 72, Dốc hàng Gà chợ Hôm
Haiphong, 62, Phố Cầu Đất

BẢN ĐẠI GIẢM GIÁ !!!

Chè man, chè hạt và chè tàu tròn
đủ các thứ hoa. Dứa, lê và măng
đóng hộp. Yến Quảng-nam, cá-cuống
nước và cùi cǎi rắn v.v.

Ich-Phong

10, Phố Hàng Nón, Hanoi
Giấy nón số 302

...kéo quân...tồ tóm

PHONG DAO TRUNG THU QUÀ TRUNG-THU

(Vịnh bức tranh « Kiều đèn đèn kéo quân tờ tôm »)

*Bắt cái hồ khoan...!**Đèn xem Nam-Việt kỳ quan chạy đèn.**Nhất sách chẳng phải tay hèn,
Cầm côn di trước múa men giẹp
đường.**Bắt cái hồ khoan...!**Ngũ-Vân thấy trường hàng Ngang,
Phát cờ bát quái rao hàng Thông-thu.**Nhất-Vân say nhún, say rù
Chân di thất-thểu lâng-lâng mang hò !**Bắt cái hồ khoan...!**Chi-Chi cầm quả Bí-ngo
Xách anh Hý-Tống thập thò bí-văn.
Gấu hai mom, gá ba chán,
Anh dò bát sách dị-nhân trên đời !**Bắt cái hồ khoan...!**Đèn rùa hộp, mũ bát rươi,
Tam sách khoa-học vốn người tinh
thông,
Bản đưa xanh vỏ đỏ lòng,
Tứ-văn e túng chính giòng annam.**Bắt cái hồ khoan...!**Vác bầu nhiệt huyết chửa-chan,
Nhị vân số ruột buốt gan lòe đời...
Thất sách tiếng cả hơi dài,
Thổi loa kèn hát di bài đít-eua.**Bắt cái hồ khoan...!**Vác thùng văn-học di khua
Nực cười cù vạn lú-ló lú-lú-lúng.**Cửu sách vơ-vắn trên đường,**Đèn khuỷa leo-lết dẽ thường tim nai.**Bắt cái hồ khoan...!**Thất văn xưa dỗ tú-tài.**Ước ao tiễn-si, ai hoài khoa danh.**Cửu văn đánh trống thùng-thinh**Đèo thêm trống bồi vật minh long tong.**Bắt cái hồ khoan...!**Bát văn buồn đất Lạc-Hồng,**Muốn lên cao lòn phải dùng cà-kheo.**Lục văn khai mỏ dã nhiều,**Khai toàn mỏ đất sóm chìu! « euêe
gi!!! »**Bắt cái hồ khoan...!**Ngân-ngo thắt vạn bồi-hồi**Vắng nghe pháo nổ ngoé nồi súp-de.**Lục văn vô vả khoe nghè,**Tay cầm quả ngọe rủ kẽ miệng su-i**Bắt cái hồ khoan...!**Tung-tảng nhảy nhót gật-gù,**Kia ai múa nhíp mãnh-su hí-cầu.**Rập-rờn kê trước người sau,
Cầm duôi: Phụ-nữ, đội đầu: Tú-Xon.**Bắt cái hồ khoan...!**Sau cùng hẫu sáng Nhật-tân,**Bưng cu-la-hồ dề ăn « Pi-lù »**Chờ tan đám rước trung-thu,**Cùng nhau ngả chén lu-bù no say.*

TÚ-MÔ

Món quà này không phải là cái bánh hay một thứ quà thường gì. Vậy tôi phải với chỉ dẫn cách dùng nó:

Đè tò báo nằm trên bàn (mặt có

hình quay lén trên: cốt yếu nhất). Nắm lấy rìa tờ báo bằng hai, ba hay

bốn ngón tay tùy ý, đưa tờ báo di

như ta viết chữ O trên bảng đèn.

vuong, át thấy bao nhiêu đèn quay ti như chong-chóng, mỗi chiếc quay

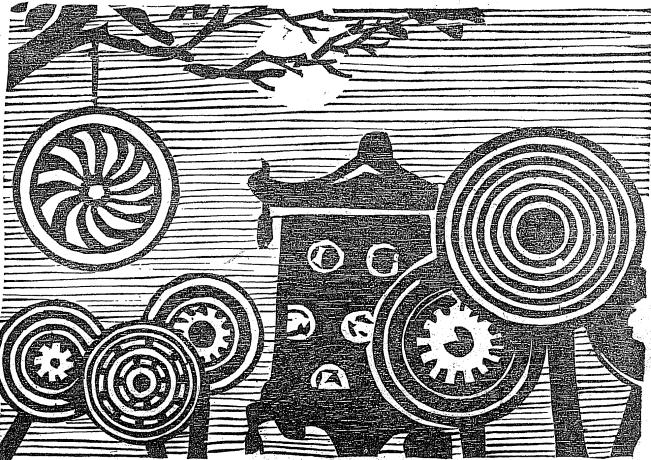
một lối.

Nên chú ý: Nếu bàn tối quá phải
thắp đèn lên (đèn thường dùng ở
nha, chứ không phải đèn vẽ trong
tranh!).

Không cứ gi trung-thu đèn mới

quay, lúc nào cũng có thể làm

nó quay được.

Kỳ sau sẽ ra số riêng về các ông nghị-viên dân biểu.

PHONG-HÓA TUẦN BÁO

Mua báo kể từ 1st và 15 mỗi tháng, và phải trả tiền trước.

Ngân-phiếu xin gửi về!

M. NGUYỄN - TƯƠNG - TAM

1, Boulevard Carnot, Hanoi.

GIÁ BÁO

Trong nước,

Pháp và thuộc địa

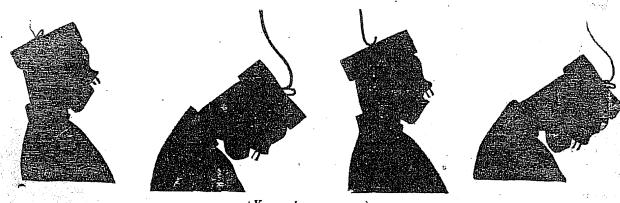
Một năm ..... 3\$00

Sáu tháng 1.60

Ngoại quốc

6\$50

3.50

(Xem trang sau)

Nên dùng pháo VIỆT-NAM

hiệu Trưởng-Ký, Hạnh-Phúc, Khánh-Thộ

Bán tại hiệu TƯƠNG-KÝ

78-80, Rue du Sucre Hanoi (Phố hàng Đường)

và 44, phố Hàng Bồ, Hanoi

Xưởng chế tạo: Phú-Xá Hadong.

Có đặt đại lý khắp tam Kỳ.

Ai có con?

Xin chú ý tới tập báo NHI-ĐỒNG của Phụ-nữ Tân-văn xuất-bản ngày 15 Septembre. Trong nước Việt-nam, báo cho Nhi-đồng đọc mới có lần này là lần thứ nhứt.

Tập báo dày 32 trương lớn, toàn là bài vở có ích lợi cho Học-sanh nam nữ, lại có nhiều hình ảnh rất vui đẹp.

Ai có con cháu mà không mua cho được tập báo này thiệt là nỗi đau đáng tiếc.

Bán-tại Nam-ký Hanoi và các hàng sách Bắc-ký.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NUỐC

Quanh vụ ông Tham Lưu.

Việc ông tham Lưu và giáo sư Gilet đã ra rước tòa trung-trí lần thứ hai. Phiên tòa rồi đã hồi các chứng tá đối bén, nhưng vì luật sư bên bị ốm nên lại hoãn đến 11 này mới xử tiếp.

Lớp kế-toán phòng Thương-mại.

Hanoi. — Lớp kế toán của phòng Thương-mại Hanoi sẽ bắt đầu mở ngày 14-10. Lớp này chỉ dành riêng cho người Nam và người A-châu kiêm cư, dạy bằng tiếng Nam.

Hạn xin học từ 2 đến 12 tháng (chỉ việc đến phòng Thương-mại biến tên).

Cuộc triển-lâm của hội

Cựu-chiến-binh.

Từ 1-10 đến 15-10, hội Cựu chiến binh có tổ chức một cuộc triển-lâm các bức họa của Maximin để tiến tiên giúp quỹ cựu tể và thất nghiệp của hội.

Mùa săn bắn.

Mùa săn bắn ở Bắc-kỳ bắt đầu từ 1er octobre đến 18 mars 1933 là hết.

Luật-sư Trần-văn-Chương

đã tuyên-thê.

Hanoi. — Hôm 29-9, tòa đã họp để làm lễ tuyên-thê cho luật sư Trần-văn-Chương mới được hội đồng luật sư Bắc-kỳ nhận cho làm luật sư ở đây.

Vụ 310 khẩu súng lục đuối tàu Athos II

Saigon. — Vụ 310 khẩu súng lục khám được dưới tàu ATHOS II đã kết liễu.

Thả phạm là hai người Tàu, mỗi người bị hai năm tù, 1.000 quan tiền phạt, 1.394 đồng đền cho nhà doanh và 10 năm lưu xá nữa.

Hội-viên Nam tại Hội-dồng

Chính-phủ năm nay.

Bắc-kỳ. — Hội viên thực thụ : Ông Hoàng-rong-Phu, tổng đốc Hà-đông.

Dự khuyết : Ông Vũ-ngọc-Hoành, tổng đốc tại tòa Thượng-hồ Hanoi.

Trung-kỳ. — Hội viên thực thụ : Ông Thái-vin-Toản, Lại bộ thương thư.

Dự khuyết : Ông Hồ-đắc-Khai, Tài-chánh thương-thu.

Nam-kỳ. — Hội-viên thực thụ : Ông Büi-bé-Xuong, Đốc phủ xứ huу tri.

Dự khuyết : Ông Đoàn-hữu-Trung đốc phủ xứ huу tri.

Ủy-viên dự Đại-hội-nghị kinh-tế Đông-duong.

Hai Hội-dồng Thương-mại Hanoi và Haiphong đã họp tại phòng Thương-mại Hanoi để cử ủy-viên đi dự Đại-bội-nghị kinh-tế Đông-duong năm 1933.

Ông Nguyễn-thrà-Đạt được tái cử ủy-viên thực thu, ông Nguyễn-kim-Lân, ủy-viên du-khuyết.

Chức ty-trưởng kẽ-toán tại Ngụy-tiền văn-phòng.

Haë. — Ông Trần-dinh-Tung, hàn-tông tú, lãnh Lang-trung bộ Quốc-gia giáo-duc được bổ làm Ty-trưởng ty kẽ-toán tại Ngụy-tiền văn-phòng thay ông Nguyễn-Đệ (sắc lệnh ngày 2. 9. 33).

Cuộc số-số C. S. A. lại hoãn.

Cuộc số-số C. S. A. đã nhiều lần hoãn, vừa rồi định cuối năm mồng, nhưng lại hoãn một lần cuối cùng nữa là sê-mô vào ngày 1er Mars 1934.

Ông Nguyễn-an-Ninh bị kiện.

Saigon. — Ông Nguyễn-an-Ninh bị cáo là lạm dụng tiếng luật-su vì ông có mỗ phỏng biển-su mà ngoài biển không đề rõ là « luật-su cố vấn » ông tuy có bằng luật-su, nhưng chưa tập sự tại phòng luật-su nào.

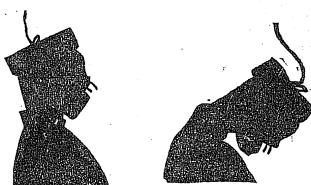
TIN THỂ-THAO

Cuộc thi xe đạp vòng quanh Hanoi.

Bến chủ nhật 15. 10 này sẽ có cuộc thi xe đạp vòng quanh Hanoi.

Thi có hai hạng. Hạng nhất, chạy hai vòng Hanoi (50 kilomètres) bắt đầu từ 7 giờ sáng trước Traverne Royale. Hạng nhì chạy một vòng (25 km) bắt đầu từ 9 giờ sáng cũng cùng chỗ trên.

Đại-tổng-cục xin phép xong sẽ loan báo đề cua-ro nộp đơn dự-thi.

Đại-diễn: Ông Nghị annam tại Nghị-viện.

DẦU KHUYNH-DIỆP

Đã nổi tiếng hay, đã được rất nhiều phần-thưởng đặc-biệt trong các cuộc Đấu-xảo lớn, lại đã được sở Phân-chất Nhà-nước cho giấy chứng-chỉ công-nhận là dầu hết sức tốt ;

Dầu Hồi-Thiên, một thứ nước, một thứ đặc, cũng dùng trị bệnh ;

Dầu Ba-Cô   } xúc töe
Brillantine Idéale   }
Phấn Ba-Cô

Rượu bồ Bảo-Thọ

và nhiều thứ hàng ché-tao khác của Hiệu Viễn-Đệ Huế, toàn thứ báu chạy, buôn nhiều lời.

Nên xem luôn Khuynh-Diệp-Báo cho rõ công-cuộc mõ-mang của sở Khuynh-Diệp.

Xin chiếu cỗ Pháo VIỆT-NAM
hiệu Bát-Tiền

Tơ ta, tơ tầu và tơ gốc — Bán buôn và bán tại

Hiệu TƯỜNG-AN

20, Hàng Gai; Hanoi

Giá phải chăng

ở xa xin viết thư về thương lượng

TIN TRUNG-HOA

Văn-de đường xe-lửa Trung-Dông.

Việc bắn đường xe-lửa Trung-Dông sau kỳ hội nghị lần thứ tư (ngày 23-8) đã tạm hoãn. Nay thái độ nước Nga đồng ra cương ngạnh các nhà đường cục Nhật và Mân-chau chưa rõ ý Nga ra sao.

Quân Nghia-dũng Liêu-

Dông dã tò chử chinh-phủ ?

Quân Nghia-dũng Liêu-dông đã tò chử một chính phủ và tò chử lại đội quân Nghia-dũng cùu quốc, thực hành chế độ trung binh, dân gian từ 15 đến 45 tuổi, bít cùu trai gái đều phải dự vào việc quân đội.

Nhật yêu cầu Phuong-

chǎn-Vũ rút binh.

Thượng-hai 23-9. — Quận Nhật đã gửi cho Phuong-chǎn-Vũ, thuộc tướng của P. N. Tường, một bức tối hậu thư yêu cầu Phuong lập tức

rút quân khỏi Hoaju.

Nước Tàu đánh thuế gạo

ngoại-quốc.

Có tin chính phủ Trung-hoa định sẽ đánh thuế gạo ngoại-quốc trả vào nước là một đô-la 100 kilos.

Chánh phủ Trung-hoa định sẽ thi-hành chính sách này trước, còn chính phủ Nam-kinh chưa thấy nói đến.

TIN NGA

Chính phủ Nga định trực xuất hết các nhà làm bão

Đức.

Moscou. — Vừa rồi chính phủ Đức đối với các nhà báo Nga ở Đức có xuống lên nhiều điều kiện khó khăn, nên muốn trả thù, chính phủ Nga đã ra lệnh trực xuất hết các nhà báo Đức & Nga, và hẹn trong ba hôm phải ra ngoài tờ giấy.

Sứ thần Đức ở Nga đã can thiệp, nhưng cũng không êm-truyện.

XỔ SỐ CÔNG-THÁI

1000 số được hoàn lai 100 đồng

(Tiếp theo và kết)

36.955	71.349	729	32.476
106.594	103.730	31.746	48.943
76.917	19.645	96.262	34.572
77.262	83.102	81.510	85.086
86.475	73.468	69.606	81.556
26.792	81.346	55.838	80.420
61.418	43.906	101.354	32.712
17.608	119.002	105.784	50.850
27.904	29.524	1.886	12.374
83.794	65.369	34.966	91.563
90.161	93.324	15.955	52.682
81.689	96.682	110.935	85.935
29.193	22.514	66.445	108.298
63.060	55.008	55.769	98.421
105.866	21.486	35.575	3.302
85.685	99.044	95.040	107.290
25.673	49.413	117.404	78.780
83.179	725	14.749	2.520
76.771	88.639	75.509	110.805
109.990	74.298	4.519	33.306
79.844	95.165	82.055	97.788
116.884	81.542	60.373	89.064
67.398	56.801	54.626	87.486
52.042	93.819	8.615	14.233
77.592	1.315	23.172	29.644
117.675	82.608	37.189	11.007
93.933	98.458	98.156	97.866
55.714	65.745	31.919	36.597
32.099	120.629	83.313	33.687
65.822	73.628	75.672	119.168
84.315	14.155	53.534	104.243
77.426	4.092	67.024	107.694
62.097	55.552	117.730	73.472
107.562	64.131	.899	97.457
110.821	80.935	9.369	104.700
108.734	88.683	53.609	33.306
23.395	80.676	52.676	112.849
113.754	100.448	9.241	88.256
48.465	76.459	19.751	94.060
40.425	53.689	118.749	82.826
18.107	24.841	107.402	12.991
47.326	54.693	26.006	33.180
115.988	49.685	113.162	73.745
13.994	17.086	87.351	37.223
10.401	1.749	25.006	97.587
17.277	22.895	47.391	112.946
26.515	26.309	59.533	20.242
56.814	6.939	44.794	1.088
116.994	34.447	81.289	5.604
117.769	67.889	35.533	88.677
9.403	22.313	2.546	66.560
112.623	73.386	41.299	109.078
99.133	88.024	115.427	59.483
30.569	57.375	83.987	121.704
87.085	115.184	42.042	1.624
59.044	24.976	42.140	144.328
94.285	63.041	1.263	34.549
30.774	28.469	100.403	94.046
95.576	39.089	34.521	20.131
119.902	31.676	2.723	18.122

ANNAM HỌC-ĐU'ƠNG

26, Rue Nguyễn-Trãi và 24, Rue Phạm-p-Thú.

Có từ Enfantin đến 4e année

x x x

do ông TRẦN-HỮU-MÃI

Tú-tài khoa vân-chương

và ông HÀ-VĂN-BÍNH

Cựu Giáo-su

Trường Trung-học Bảo-hộ quản-đốc

LISEZ

DE LA REVUE

DE L'ENSEIGNEMENT PRIMAIRE

ET PRIMAIRE SUPÉRIEURE

FRANCO-INDIGÈNE

les dissertation de

BÙI-NGỌC-ÁI & TRẦN-BỨC-MÃI

et l'article

« Đọc văn mới » de Thái-phi

Kiều nhà lối tối-tân

Về kiều nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 10 năm nay. — Bản-sở đã vẽ được 225 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vậy trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-sở xem dù 225 cái kiều nhà đã vẽ già rái bà đê tạ các ngài có lòng tin yêu nghệ vẽ của Bản-sở trong 10 năm nay.

NHUẬN-ỐC

TOUT POUR ARCHITECTURE
168, Rue Lê-Lợi, — Hanoi
= (Gần trường Thủ-Du) =

KÍCH VUI

DU'Ó'I ÁNH TRĂNG RĀM

(Hài-kịch một hồi ba cảnh)

CẢNH I

Trọng — Một người lạ mặt.

(Trong vườn hoa, dưới ánh sáng xanh
đoà của trăng đêm râm. Trong một mình
doay-hoay giải tờ nhật trình lên chiếc ghế
giải, miếng tím-lím).

Trọng — Hôm nay hẳn được gặp.
Lan chẳng có lẽ sai hẹn mãi! Minh
giải giấy sạch-sẽ thế này, Lan đến
chẳng phải lấy bàn tay ngang ngược
phủ bụi nữa. (Tay chàng vỗ vào túi áo,
xong lại cười) Ủ, ti nữa mình quên
bằng di маш! Ngày gõi kẹo amande,
này hai bông hoa nhài to lợ, minh
đã gõi vào giấy mềm cần-thận, nhưng
nếu cùi đê túi vài phút nữa thì héo
mái!

(Trong đặt hoa lên tờ nhật trình, di bước
một ra rồi đường cái, tay cầm lái cái-cra-
cate, mặt nhìn ngược nhín-suôt, song giờ
tay ra ánh đèn điện xem đồng-hồ): Hẹn
minh bấy rưỡi mà gần tám giờ rồi.
Thôi được, đợi đến tám rưỡi không
thấy, hãy về cũng không sao.

(Trong lối quay vào, di đến chỗ ghế lúc
nay, bỗng chàng ngưng lại, bộ ngực-nhiên,
miệng lầm-bầm :)

— Ô kia! ai lại ngồi lên giấy của
minh kia!

(Người dân ông lực-lưỡng thấy Trọng
lại, vẫn diễn-nhiên, tay cầm lái gõi hoa,
rút một cái ra, rồi cùi bút tung chiếc cánh
choi. Trọng mỉm giặn hảm-hảm, nhưng
thấy người lái vật vã-pô quá, cành minh
tại có một cái « can » to kẽm sù, nên cố
nén giặn).

Trọng — Hoa của tôi, giấy tôi giải,
sao ông...

Người lái mặt (vẫn bình tĩnh) — Hoa
này, giấy này, ông để làm gì?

Trọng (nói sẵng) — Để làm gì? Ông
cũng không có quyền hỏi tôi!

Người lái mặt (cười một cách khinh bỉ) —
Tôi có quyền lầm chứ, vì tôi biết
giấy này, hoa này của ông là để dọi
một người...

Trọng (Bứt-rứt) — Đợi ai mặc tôi,
can dự gì đến ông?

Người lái mặt (đồng-dae) — Ông đợi
một người con gái tên là Lan phải
không?

Trọng (sững-sốt) — Ô hay, ông này!
Lan là....

Người lái mặt (chứng mắt nhìn Trọng) —
Lan là em tôi! Em ruột tôi, ông
biết chua?

(Người lái mặt đứng phắt dây, cắp cái
can vào nách, hai bàn tay sết ghì nghiêm
lý, hai vai Trọng, rặng rít lại):

— Nay ông định sứ tri ra sao?

(Trọng cố gắng vư ra mà không được,
người chàng run lén như về mùa rét phải
ai đội nướu lè lè mìn — chàng cố định
thân, làm bộ thống-thiết):

— Thưa ông, thật tôi không biết
Lan là...

Người lái mặt (lại rít lên) — Vì thế
nên ông mới côn toàn vẹn mà đứng
trước mặt tôi. Nếu ông biết tôi, hay
ông là bạn tôi, thì hôm nay ông
không còn lấy một cái răng mà vẹ.

Trọng (toát mồ hôi) — Tôi rất lấy làm
ân-hận....

**Người lái mặt (thấy bộ sợ hãi của Trọng,
lại buồn cười):**

— Xem cái bộ ốm yếu, trời già
không chặt của ông, tôi không nói...

Trọng (ngáp-ngừng) — Cảm ơn ông,
ông thật....

Người lái mặt — Ông với đức gì, giờ
tôi bắt ông điều này, ông có nghe,
không?

Trọng — Thưa ông, ông bảo điều
gì, tôi cũng xin vâng.

**Người lái mặt (vóng thẳng vào mặt
Trọng) —** Tý nữa Lan thế nào cũng
đến đây, vì tôi đi vắng rồi. Tôi sẽ nấp
sau giăng cây này, khi nó đến, ông
phải ra vê lanh-dạm, không được
nói một lời âu-yếm nào, nghĩa là
ông phải để cho nó giận, về ngay,
ông phải cãi-tuyệt nó....

Trọng (vô đầu, vô tai) — Thưa ông...

Người lái mặt (cau đôi lông mày lại) —
Ông muốn gì? Hay ông băng lồng?

(Trong bung muôn đê đầu gác lầm, nhưng
tiếc thay cái can to hơn những cái của
mấy anh tay đèn gác công, nên lại thôi,
phải cuộn cuộn).

Trọng — Thưa ông, nhưng....

Người lái mặt (hậm-hé) — Hay ông
phải để tôi...?

Trọng (liếc mắt trông thấy can) : —

— Thưa tôi, tôi đâu dám...

Người lái mặt (sấn-sấn) — Hay ông
muốn cùng tôi...?

**Trọng (lùi mấy bước, tay gạt cái can
gần đầu mình) —** Thưa ông, thật oan
tôi, nhưng ông xét cho...

**Người lái mặt (giản-tieng tiếng mót,
hai tay cắp cái can vào ngực) : —** Thôi, tôi
không cần tranh biện với ông, ông
hiểu chưa? Chí có: một là ông nghe
tôi, thì còn từ-iể, nguyên lành mà
đến chăng?

Trọng (sa sầm mặt lại bùi mòi) — Phải,
anh chỉ biết nề bạn, quý bạn, còn
em, anh có thiết gi!

**Trọng (giật lùi, tay
ôm láy đầu) —** Thưa
ông, tôi có dám
nói gì đâu...

(Xa xa có bóng một
cô con gái tha-thuở t
đi tới, người lái mặt
đẩy Trọng ra, né nín
lần vào giăng cây,
miệng con giặn với
lại Trọng):

— Ông nên nhớ
lời hứa, không
thời không ra sao
đâu....

CẢNH II

Trọng — Lan

Lan (võn-võ) — Anh, anh đợi em lâu
chưa?

Trọng — Chira (trong lúc nói truyen
với Lan, Trọng mặt tái ngắt, chốc chốc
lại liếc mắt vào giăng cây, tuy không nom
rõ người lái mặt, nhưng cũng thấy rõ một
nửa cái can thò ra ngoài).

của LAN - SƠN

CẢNH III

Người lái mặt — Trọng

Người lái mặt — Thưa ông, xin lỗi
ông, tôi...

Trọng (bàng-hoảng) — Kia! Thưa ông
tôi đã theo đúng lời ông dặn rồi...
Bao nhiêu điều không phải là tại
tôi, tôi xin lỗi ông mới phải...

Người lái mặt — Thưa ông, phung...

Trọng — Ông còn điều gì sai bão
tôi nữa?

Người lái mặt (ngáp-ngừng) — Thưa
ông, người vừa đến có phải là cô
Lan của ông không?

Trọng (ngó-ngoé) — Vâng... và là em
ông?

Người lái mặt (vô đầu, vô tai) — Khô,
quá, thật tôi nhầm, tại cái thư...

Trọng (sững-sốt) — Sao, ông nói sao?

Người lái mặt — Thưa ông, cô
Lan này không phải...

Trọng (ham-hé) — Thế nào? Không
phải em ông à? Ông nhầm à? Ông
không chắc, sao ông dám làm ngẫu
trở việc tôi? Tôi nói thật, nếu tôi
cố chấp, thì tôi có cách làm cho
ông không còn cái răng nào mà về!

Người lái mặt — Thưa ông, tôi rá
lấy làm ân-hận...

Trọng — Ân-hận hay không, thật
ông làm khô tôi, ông giết tôi, ông
nghe ra chua? Việc đã lõi, tôi không
thêm nói truyện với ông nữa, ông
đi ngay đi!

Người lái mặt — Cảm ơn ông, ông
thật...

Trọng — Ông với huệ gi, chỉ có một
diều là từ giây ông có di bắt em ông
thời phải xét cho cần-thận, đừng có
hấp-tấp làm lõi việc người khác.
Không thời ông cứ nhớ ngay em
ông lại, đừng cho di đâu nữa, biết
không?

(Người lái mặt cúi đầu, di thẳng.
**Trọng (trong theo, tay rờ vào túi, miếng
lamin bầm) :** — À, còn kẹo dây, mình
càng được ăn cả. Thôi, mai mình đem
truyện này nói cho Lan hay, rồi xin
lỗi, cũng không sao. (Bỗng Trọng
đứng thầm người ra, đập chân, đập tay,
kêu lên):

— Thôi, khô tôi rồi, cái thắng chó
chết nó giết mình rồi! Nó đã lực
lưỡng lại cầm cái can to quá làm
mình hoảng, không còn nhớ gì nữa!
Lan, nhà con mệt, làm gì còn có
anh em nào! Khô tôi chua!!!

LAN-SƠN

HỘI PHỤ-HUYNH HỌC-SINH

Từ khi người Pháp sang reo giông hat văn-minh ở xứ này thi các Ngài hiều ngay nền âu-học là cần, nên kẽ gửi con sang Pháp, người tim trường cho con học, mạo-dich mong sau cho con em chóng được thành tài. Xong cũng nhiều người bắt-mắn, vì gíicon đị xa có nhiều điều bất-tiết mà tìm nơi học đúng-dắn nhiều nỗi khổ-khổn, nên ông LEURET, cù-nhan khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cử-đỗ Toàn-Quyết-Dông-Pháp, khi di diễn-thuyết ở các tỉnh trong Nam ngoài Bắc, cù-nhờ nhời, yêu-cầu của các Ngài, mà ngày nay đã mở một trường rất to ở Hanoi để đón cái tài giảo-hoa trong khoảng hon hai mươi năm giờ bắc Pháp mà đào-luyện cho con em Viet-Nam. Trường này tên là:

Lycéum Libre HONG-BANG Hanoi

Trường tuy mới mở mà học-môi rồi đã có non hai nghìn học-sinh: náo lầu, náo Nhật, náo Tây, Ai-Lao, Cao-Miên, Xiêm-La, Án-Đô, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ tới học, kẽ thi bằng tay (CEPF, BE, BEPS, BS, Bacc. Métro), người thi bằng bắn-xé (CEEI, CEPFI, DESPFI, Bacc. local). Số học-sinh đông như thế là vì từ trước đến giờ mới só trường tư-thục này được phép mở đến ban Tố-tài và giờ di dù các kỳ thi, mà quy-mô kỷ-luat theo như các trường có tiếng bén Pháp. Trường ở cửa Hanoi, trông ra ba mặt phố (Jules Ferry, Cathédrale, Lamblot) trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông, có sân chơi mát-mẻ, cây cối um-tüm, có chỗ cho lưu học-sinh ăn ở ngay trong trường tiền ăn học không lính đất. Các lớp nghỉ-hè có đủ. Năm học 1933-34 bắt đầu ngày: 19 Septembre 1934 7 giờ sáng. Ai xin học hay xin cuốn điều-lệ thì đến 70 Hàng Trống hay viết thư đế:

Monsieur le Directeur du Lycéum libre Hong-Bang Hanoi.

của BẢO-SƠN và KHÁI-HƯNG

Tranh của ĐÔNG-SƠN

Cùng như mọi sáng, khi Minh thức giấc thì Liên đã đi bán hoa. Biết rằng tối hôm trước, Minh thức khuya học-tập, nên Liên đã rón rén dậy xếp quang gánh di bán, không dám làm động, để chống được ngủ yên.

Minh khoác áo ra hiên: mặt trời mới mọc chiếu ánh sáng rực-rỡ trên qua những cao vót và mềm mại của hai cây hoàng-lan bên bờ đê. Ngắm những tia vàng chói lọi rung động lách qua khe các lá gió lay, như tung bừng nhảy múa ở ngoài sân, Minh thấy trí thức sáng-suốt, tâm hồn khoáng-dẠt, hình như có một vùng thái-đường chiếu ánh sáng ở trong lòng.

Minh lấy mũ đội rồi ra vườn. Những hoa huệ, sắc trắng mát, hoa kim liên sắc vàng đậm và hoa hồng quế sắc đỏ thắm, tỏa tấp như đàn bướm ở trước mặt chàng, khiến chàng nhớ tới hồi còn nhỏ, cùng Liên dùa nghịch cầm vọt đuổi bắt các loài trùng cỏ cánh. Chàng mỉm cười vì dưới cây trúc đào mềm-mại, lá nhọn kia, tri tuồng-tuồng của chàng vừa hình dung ra một cô con gái bé nhỏ, xinh xắn, trắng trẻo, dung dịnghẹo.

Minh mải mê mong đến nỗi ông lão làm vườn đứng ngay bên cạnh mà chàng không lưu ý tới. Mãi lúc chợt nghe tiếng lưỡi cuốc vấp phải viên đá, chàng mới giật mình quay lại, hỏi:

— Kìa ông Hoạt, sao ông không ở coi nhà vườn bên Ngọc-hà?

Ông lão dừng tay, trả lời:

— Bên ấy, tôi làm xong rồi, chỉ ngày kia thi gieo được hạt thôi. Tôi bảo thằng cu cháu nó coi giúp để sang dây rây nốt cỏ, không có vày hôm nữa thì nó mọc um lên mất.

— Thời được, ông cứ sang làm cho xong đi, để cuốc đây, tôi rây cỏ cho.

Ông lão có ý không bằng lòng:

— Cậu học di chir. Hôm qua mợ ấy bảo tôi đừng để cậu phải bận tri đến các việc giông dột vì cậu sắp thi.

Nghe ông Hoạt nói, Minh sung sướng, vì chàng thấy người vợ yêu nghe tới chàng một cách chu đáo và âu-yếm. Chàng mỉm cười, bảo ông lão:

— Được, ông cứ để đấy cho tôi. Hôm nay chủ nhật được nghỉ học, tôi muốn làm việc bằng tay cho khỏe người.

soạn di thi, nên sức cũng có kém. Vì thế mới làm việc được hơn giờ đồng hồ. Minh đã thấy chân tay rời rạc, hơi thở pháo tai. Chàng liền chống cổ đứng tựa gốc cây hoàng lan nghỉ mệt.

Có tiếng người cười ở cổng di vào. Minh nhìn ra thì là Văn, bạn học rất thân của Minh ở trên phố đến chơi. Văn vui vẻ hỏi:

— Chị không có nhà trr?

— Chào anh! Nhà tôi di bán hoa

Song đối với Minh thì nǎo Văn có phải là khách qua đường. Hai anh em bạn chơi với nhau thân thiết nhất trong lớp, coi nhau gần như anh em ruột thịt. Cái nhan sắc của Văn Minh đã làm cho Văn cảm động, cái đó Minh thừa hiểu, nhưng chả lẽ Văn lại đem lòng yêu trộm, thương thầm vợ một người bạn thân?

Thầy bạn có tính quan tú và vó có nét thẳng thắn, tự nhiên đối với bạn cũng như đối với mọi người khác. Minh không hề để những ý tưởng ngòi vực lọt vào trong tâm trí. Song chàng cho rằng nếu bạn mà thực lòng yêu Liên thì chàng chỉ thương hại cho bạn đã mắc vào trong vòng ái-tình tuyệt vọng. Vả Minh vẫn biết rằng khi mình yêu một cách vô lý, khi mình yêu người mà mình không thể yêu được, thì mình chỉ chờ trong lý tưởng, trong tâm hồn cái hình ảnh dịu-dàng của họ mà thôi. Sự đó sẵn ra luôn luôn trong tình giới, trong sự giao-thiệp, nhưng đã mấy khi trở nên điều thường-luân, bài-lý. Cảm đoán người ta yêu một cách cao-thượng, thanh-khết, tuyệt diệu là làm một việc trái với nhân-dạo, là ghen tuông một cách vô ý thức.

Minh nghĩ thầm: « Vợ ta quay gánh hoa di rong các phố thì thiếu gì người yêu trộm, thương thầm như thế. Hơn thế nữa, làm gì chả gấp bộ công-tử bột họ trêu ghẹo, cợt nhả. Phải, cái đó là thường; và ta tinh-tinh còn ngày tho, thường vẫn thuật lại cho ta nghe những câu bông đùa của kẻ qua đường, nhưng nào có bao giờ ta tố ý ghen tuông? Ta tin ở vợ ta, ta tin ở người bạn gái thân yêu của ta ngay từ khi còn nhỏ ».

— Làm gì mà anh ngày ngời ra thế?

Nghe câu hỏi của bạn, Minh giật mình, nói chua:

— Xin lỗi anh, tôi vì mệt quá....

Văn cười:

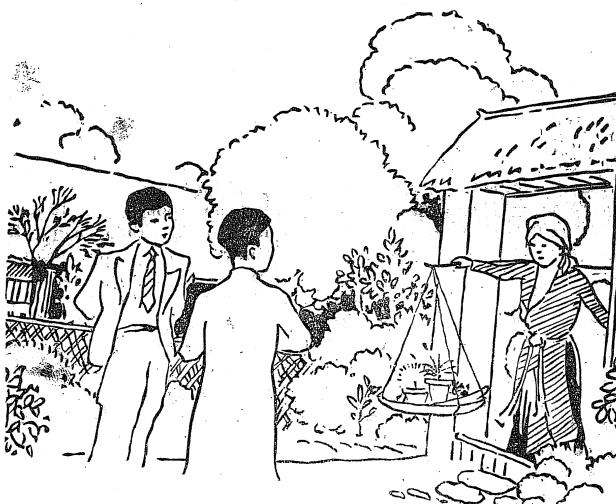
TẬP KIỀU

Nàng Kiều bị Phòng-Tich
Thúy Kiều ron-rí chém loan
Chàng Kim chạy tìm hỏi cou cờ gi?
Kiều rằng từ thùa, tương tri
Bộn dài mang đều những thi dãy hơi.
Kim chẳng vẫn có như lời
Thuộc « chim » Phòng-Tich uống thời khôi
Kiều nghĩ nói là lung thay [ngay]
Phúc náo độ dược giá này cho cần.

KIM-TRỌNG bị Phòng-Tich
Vua kái ǎn uống chưa tiêu.
Xem trong âu yếm có chiêu lả loi.
Chàng Kim vừa thấy giấy hơi
Thuộc « chim » mua sống bệnh thời đỡ ngay
Rang hay thời thật là hay
Uống vào không dâng, không vay khôn liên.
Chùa Phòng-Tich « CON CHIM »

VŨ-BÌNH-TÂN

178 bis, Đường Lạch Tray Haiphong

Ông Hoạt còn do-dự thì Minh đã lại dỗ lấy cuốc và nói:

— Thế ông sang ngay bên Ngọc-hà nhé, vườn Ở nhà cứ để mặc tôi.

Ông lão lảng-lảng theo lời Minh, tuy có dáng không vui. Còn Minh thì xắn quần, vén tay áo cuốc sói cỏ, itô ra một người thao nghè và chăm chỉ, từ thuở nhỏ sống trong một gia đình trồng hoa.

Nhung ít lâu nay, chàng mải-miệt cẩm-cuội với sách, với bài vở để sửa

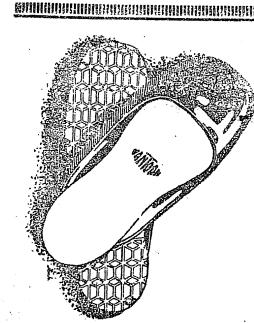
kia mà.

Câu hỏi của bạn khiến Minh ngẩn ngơ. Bao ý tưởng vụt chạy thoáng qua như luồng điện trong trí nghĩ Minh. Luôn ba, bốn tháng nay, không mấy ngày là bạn không đến chơi, mà không mấy lần là Văn không bắt đầu hỏi ngay tôi tin tức vợ Minh. Minh vẫn biết một người đàn bà đẹp thì bao giờ cũng có nhiều kẻ lưu ý tới; bông hoa trong vườn, ai nő cẩm khách qua đường ngắm nghía.

Bán buôn và bán lẻ:

VĂN-TOÀN

95, Phố hàng Đào, 95 — HANOI

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì?

Giấy Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés
Kiều rất đẹp, mũ láng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu den, đúc ở bên Pháp, di bền gấp bốn lần
đế da hay đế crêpe, không churret và toét ra
như đế crêpe, trông đẹp và nhẹ như đế da,
di mưa không ngấm nước. Giá rất h.

Bán buôn và bán lẻ:

VĂN-TOÀN

95, Phố hàng Đào, 95 — HANOI

— Trời ơi! mót mò tôi cái cuốc mà dã kêu mệt. Đưa dây tôi giúp.

Vân miệng nói, tay đỡ lấy cái cuốc. Nhưng được độ năm phút, thi chàng đã vứt cuốc xuống đất, đứng thở hổn-hộp. mím cười bảo bạn:

— Ô! thế mà cũng nặng nhọc nhỉ, nặng nhọc hơn tập thể-thao, anh à.

Minh lắc đầu, đáp lại:

— Anh sinh trưởng ở nơi giàu có... Vân vội gạt ngay:

— Kia, ban tôi đã lại rờ khoa triết-học. Anh tính giàu có mà làm gì? Vì người giàu có vị tất đã sung-sướng. Như anh thì còn thiếu một thứ gì? Có trí-thức, có bụng tốt, lại có người bạn trăm năm hoàn-toàn đáng yêu.

Minh mím cười, vì chính chàng cũng thường trông thế. Song chàng vờ đáp lại:

— Tôi cảm ơn anh đã khéo an-ủi một người bạn nghèo. Nhưng già tôi giàu hơn lên một chút nữa, thi có lẽ cũng dễ chịu và đỡ vất vả.

Vân chép miệng, bảo bạn:

— Già tôi đời được địa-vị cho anh!

Nghé câu nói có vẻ thành-thực của bạn, Minh vừa buồn cười, vừa thương-hại. Vân thì thử bị xúc động bởi cảnh vật trước mắt, nói luôn:

— Còn gì sung-sướng bằng có một nếp nhà tranh khồng rộng-rãi nhưng mát-mẻ, trong nếp nhà tranh có một người vợ dịu-dàng, xinh đẹp, dáng yêu, dáng kính. Trời ơi! thực là một cái lỗ uyên-υong đầy hoa và đầy ánh sáng. Chiều-chiều, vợ chồng kè vai nhau ra ngồi chơi ngoài vườn ngắm cảnh nhìn trăm hoa đua nở và nghe chim muông ca hát trên cành. Trời ơi! còn hạnh-phúc nào hơn hạnh-phúc của anh?

Minh thong-thả cất tiếng trả lời:

— Bạn tôi trong óc chira đây các áng văn-lãng-mạn, nên trông thấy sự gì cũng tốt đẹp. Nhưng mà, này bạn ơi! Cái vườn trăm hoa đua nở kia có khi đối với kẻ nghèo chỉ là một nguồn lợi để nuôi sống, chứ vị tất dã là một cảnh nên thơ như bạn tưởng. Nhưng mà thôi, mời bạn vào trong nhà chơi, kẽo đừng mãi dày, bạn đến cảm nắng mất.

Hai anh em bạn toàn trở vào trong nhà thi công vườn Liên đứng sững-sững cất tiếng cười khanh-khách. Vân vui vẻ chào:

— Ô kia! chị đã về.

— Hai anh đương nói truyện gì mà những cảm xúc với nhau thơ thế?

Mình đưa mắt nhìn vợ mím cười rồi áu-yếm trách:

— Minh tệ quá nhé! ai lại đứng núp đê nghe trò chuyện của người ta như thế.

Liên vui vẻ:

— Không trông thấy, nhưng mui còn ngửi thấy mùi thơm. Ở đời có thứ hoa có sắc thi cũng có thứ hoa có hương. Anh thử nhâm nhíp lại xem, (Liên vừa nói vừa lim-dim cặp mi.) — đấy có phải sức nức những mùi hoa hoàng-lan pha lẫn với mùi hoa mộc, hoa sói, hoa ngâu không? Mùi khì không dùng đến mắt, mũi ta lại thính hơn cũng có. Đấy, — (mắt Liên vẫn lim-dim,) — anh ngầm mà biết bao, thi khô-sợ biết bao.

Liên cười:

— Tôi, xin lỗi. Văn cũng cười hỏi:

— Nay, nhưng quà tôi đâu, chí?

— Đây, quà đây.

Liên lật cái ví lấy ở trong ra một miếng thịt bò tái mà nói rằng:

— Mời anh ở chơi xơi cơm xoàng với chúng tôi nhé.

Minh lo sợ cơm khồng có gì ăn, nhìn vợ dã thầm hỏi ý kiến, thi Vân dã vội vàng nhận lời:

— Xin vắng. Anh chị cho ăn, tôi không dám từ chối.

Liên biết chồng có dáng băn khoăn về sự tiếp khách khồng được lịch-sự, nói luôn:

— Nhưng thưa anh, xin nói trước đê anh biết cho rằng nhà vợ chồng tôi nghèo, cơm nước chả có gì đâu, xin anh đừng cười nhé.

Vân làm mặt giận:

— Chị cứ kiêu cách làm gì vậy? Chỗ tôi với anh chị như anh em nhá, thế nào xong thôi.

Minh ngẫm-nghĩ rồi sẽ bảo vợ:

— Thế mình sang bên bác Tư già lại mấy quả trứng.

Vân vội gạt:

— Thôi! đừng bày vẽ!

Minh nói:

— Cũng là cách giúp đỡ cho bác Tư, vì bác ấy mù.

Vân tỏ ý thương hại, buồn rầu nói:

— Khốn nạn! ở cái làng đẹp tốt đầy những màu hoa rực-rỡ như kia mà chẳng may bị mù, thi đáng giận biết bao, thi khô-sợ biết bao.

Liên cười:

— Không trông thấy, nhưng mui còn ngửi thấy mùi thơm. Ở đời có thứ hoa có sắc thi cũng có thứ hoa có hương. Anh thử nhâm nhíp lại xem, (Liên vừa nói vừa lim-dim cặp mi.) — đấy có phải sức nức những mùi hoa hoàng-lan pha lẫn với mùi hoa mộc, hoa sói, hoa ngâu không?

Mùi khì không dùng đến mắt, mũi ta lại thính hơn cũng có. Đấy, — (mắt Liên vẫn lim-dim,) — anh ngầm mà biết bao, thi khô-sợ biết bao.

Liên cười:

— Vậy mời anh cầm dưa cho.

Minh đưa mắt nhìn vợ sẽ hỏi:

— Còn ông Hoạt?

Liên đáp:

— Đê ông ấy ăn sau, có anh Văn,

dê ông ấy cùng ngồi ăn, không tiện.

Hai vợ chồng tuy nói truyện thăm với nhau, Văn lõm-bõm nghe cũng hiểu, liền hỏi Minh:

— À này! còn ông Hoạt?

thơm hơn khồng?

— Trời ơi! Chị tôi giảng khoa triết-học!

Minh thì hòn-hồ tưối cười bảo vợ:

— Tôi nghe mình nói mà tôi muốn mù quáng.

Liên chau mày, gắt:

— Chỉ dài-dột. Nhưng chết chúa!

gần mươi hai rưỡi rồi, tôi đi làm cơm thôi.

Minh hỏi:

— Sao hôm nay, minh về sớm thế?

— Hôm nay may-mắn quá, em bán xong hoa cúng cho các nhà có thờ điện, thi gặp ngay một chàng công-lử mua cho hết cả mấy chậu cây cùng những bó hoa huệ.

Vân có ý túc giận:

— Lại phường công-tử bột! Đò khôn nạn!

— Chà! thưa anh, những hạng ấy ngày nào tôi không gặp, động thấy gái thi họ hip mắt lại rồi buông những lời cợt nhả, dáng khinh. Nhưng thôi, xin phép anh đi làm cơm, chẳng doi lầm rồi.

— Dứt lời, Liên vội-vàng chạy xuống bếp. Minh nhìn theo, lắc đầu mím cười bảo bạn:

— Anh coi, nhà tôi còn trẻ con quá.

Hai người cất tiếng cười vang, cùng nhau di vào trong nhà.

Nửa giờ sau, Liên bưng mâm lên, trong mâm có một đĩa thịt bò tái, một đĩa trứng trắng, một bát rau muống sào và một chén trong lòng.

Minh mím cười, bảo bạn:

— Đó anh coi, cơm thật khách nhà tôi đây, có sang không?

Vân chia sẽ cho bạn:

— Cơm ngon ở sự tinh-khiết, chứ ở giềng như ăn. Vả đói với vui là hai thứ giá-vị cần cho tiệc yến cũng như cần cho bữa cơm rau.

Liên cười:

— Vậy mời anh cầm dưa cho.

Minh đưa mắt nhìn vợ sẽ hỏi:

— Còn ông Hoạt?

Liên đáp:

— Đê ông ấy ăn sau, có anh Văn,

dê ông ấy cùng ngồi ăn, không tiện.

Hai vợ chồng tuy nói chuyện thăm với nhau, Văn lõm-bõm nghe cũng hiểu, liền hỏi Minh:

— À này! còn ông Hoạt?

— Thưa, dê ông ấy ăn sau.

— Thôi, dê ông ấy ăn cả dây cho tiện; chõ anh em nhá, có cần gì cái đó.

Rồi Văn đứng dậy gọi ông Hoạt, bảo ngồi cùng ăn.

Bữa cơm tuy đậm-bạc nhưng rất có thâm-mát.

Cơm xong, Liên trông ra hiên, bảo chồng:

— Giời ơi! thế mà gần một giờ rồi.

Vân ngo-angled nhìn quanh mình, rồi rút đồng hồ túi ra coi, cười hỏi Liên :

— Mới mươi hai rưỡi. Nhưng chỉ xem giờ ở đâu vậy?

Minh cũng cười, trả lời:

— Đồng hồ của chúng tôi thì chả kẽ trộm, kẽ cắp nào lấy được.

Vân ngẫm nghĩ hỏi :

— Nghĩa là gì thế?

Minh lièn trồ lén mặt trời, bảo bạn:

— Kia kia! đồng hồ của chúng tôi kia kia!

Ba người cùng cười ngặt nghẽo. Văn hỏi :

— Nhưng các ngài xem giờ ra sao?

Minh đáp :

— Trông mái gianh.

— Vậy khi không có mặt giờ?

Minh cười :

— Thi không xem giờ. Nhưng buổi sáng đã có súng mươi giờ.

— Còn đêm.

— Đêm nghe gà gáy. Hết gà gáy nữa đêm thì đi ngủ.

Vân kinh ngạc, lo lắng, thương hại bạn :

— Chết chúa! thi gần đến nơi rồi mà không có đồng hồ thi học-hành ra làm sao? Anh tạm cầm cái đồng hồ của tôi vậy, thi xong anh lại trả tôi.

Minh từ chối :

— Xưa nay không có đồng hồ thi sao?

— Nhưng lần này thi anh cứ cầm cho tôi bằng lòng. Ở nhà tôi đã có đồng hồ treo. Vả tôi thường vẫn đến đây học với anh thi cũng tiện cho tôi lắm.

Vừa nói vừa cầm đồng hồ vào tay Minh. Minh nè bạn đỡ lấy, đưa cho vợ bảo treo lên chiếc đình đồng ở cột. Rồi chàng quay lại bảo Văn :

— Bây giờ thi chúng ta di học.

Liên nói tiếp :

— Còn em thi xin di làm vườn.

Cáihanh-phúc êm-dềm như đương làm rung - động ba trái tim trẻ.

Trong bầu không-khi yên lặng một buổi trưa mùa hè, tiếng gà gáy trong xóm xa xa.

(Còn nữa)

BÀO-SƠN và KHÁI-HUNG

CHO KHỎI TIỀN

MẤT TẬT MANG

Chúng tôi sẽ trả tiền lại cho người nào sau khi dùng phương thuốc này mà không lành.

4) THUỐC TRỊ VÀ PHÒNG HO-LAO (tuberculosis pulmonaire); Ho ra huyết, ra đàm; ho kinh-niển; chữa cả bệnh bronchite và poitri-nair rất thịnh hiện. Thuốc dùng hút hơi vào phổi và có đặc tính: a) Nhuận phế chí khái; b) Sát trùng lao (bacilles de Koch); c) Chi huyết hóa.

Mỗi hộp 250g, hộp nhỏ 1p50

Chúng tôi sẽ đặng mày bức thư cảm-tạ của M. PHAN-DUC-THÀNH & Linh-cẩm (Hà-iph), M. TRẦN-KIƯỜNG phủ Diên-châu (Nghè-an) và nhiều bức khác.

M. NGUYỄN-TRUNG-THẮM
Quảng-xá Đông-hới

NỘI HÓA

chemisette de tennis

Rất đẹp — rất bền

Áo cài khuy giá . . . 1\$20

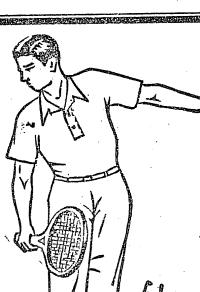
Áo có fermeture éclair. 1.70

HỘI DỆT

CỤ-CHUNG

100, Rue du Colon, — HANOI

Lehay

Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng.

Mang lại AN-THÁI sửa sang như lời.

Chắc hẳn giờ cũng được rồi.

Chỉ có hiệu AN-THÁI làm được xe dùng

như xe Verneuil vì sau khi sở ái tan bắc

hiệu mua được các dụng cụ dùng làm xe

máy bắn hiệu lại cam đoan là chắc chắn và đẹp

hơn, hiện đã có tang chung, xui mồi các ngón

lại xem qua sẽ rõ.

Bán đủ đồ phụ tùng xe kéo và chambre, lốp.

Có 250 mảnh vải dùng để lợp mui, đóng tựa và

cát housse xe nhà và xe ô-tô.

Nhận lợp mui và cát housse xe ô-tô.

Đóng và chữa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa

và xe bò.

An - Thái

Số 2, phố Nguyễn-trung-Hiệp, Hanoi

tới là phố giữa phố Cầu gỗ đi vào ngõ Cầu-ug

QUẢNG-DÔNG

Thầy tướng trú danh

Minh-như-Kinh tướng sĩ tồ truyền lão thủ về khoa xem tướng bói số dia lý. Thầy đã du lịch xứ Đông-dương ta nhiều chỗ, từ Xiêm-la, Ai-lao, Cao-miên, Saigon, Trung, Nam, Bắc-kỳ, bà con đều biếti tiếng thầy danh sự. Nếu ai không tin, thời lại xem thử thi biết thầy đoán mòi diệu khôn sai một, vì thầy mới đến đây, muốn lấy danh tiếng về sau, cho nên không dám nói ngoa. Ai muốn biết sự cát hung, mồ-mả, phu thê, tử-tửc thời vận bì thái-lai trước sau ra sao, thời mới lại phổ hàng Đản số 44 Hanoi. (Rue des Chapeaux n° 44) Xin bà con chú ý cho, vì thầy tướng Minh-như-Kinh, là tay lão luyện tướng sĩ, chứ không như moi thầy tướng dàn non, trẻ tuổi ít học thức, mà dã tự phụ mình là danh sự dâu. Bà con chú ý cho.

MINH-NHƯ-KÍNH

Hàng Đản n° 44, Hanoi

Nhà quý-phái và Lịch-sự nên dùng chiếu của Hàng « Impérial zone » Namđịnh không phải mầu, kiều tối tần.

Giá rẻ hơ.

Nên đến tiệm chính và các chi điểm 125, Rue Lê-Lợi, Namđịnh
49, Rue Lê-Lợi, Hanoi
60-62, Avenue Paul Doumer, Haiphong
15, Rue de la Mission, Haiphong
40, Rue Principale, Thị-cầu, Đáp-cầu,

Bắc-ninh

Cần nhiều nhà Đại-ly các nơi chura "cô bón", biệt thê-le, đinh thêm con niêm trả lời.

Còn đi chơi ? đâu hơn nữa

RESTAURANT
HANOI BAR DANCING55, Rue de la Citadelle
(Trước cửa chợ Hàng Gia cũ).Các món ăn thay đổi luôn luôn
Chỗ ngồi sạch sẽ mát mẻChiều thứ năm, thứ bảy
chủ nhật nào
cũng có khieu vũ
Tiền vào cửa : 2 hàoCác iỏi thường từ 8 giờ đến 10 giờ
đến lập khieu vũ không mất tiềnCác bạn đọc giả mang cái quang cáo
này lại sẽ được biệt đãiBò huyêt
tráng dương

Bò ông vi thân suy, huyết ít, dương sự không mạnh, hoặc bị tuyệt dương, uống nhiều thuốc tráng dương mà không hiệu quả, ấy là vì chỉ biết bò-thân mà không biết nuôi huyết. Beph ấy chỉ dùng nước liều (tố) BÒ-HUYẾT ĐAN của THO-DÂN Y-QUÂN, thì chẳng những dương-sự lại mạnh hơn trước, mà sức lực còn khỏe hơn nhiều. Thuốc này khác các thuốc tráng dương khác, vì nó víra bò-thân vừa bò-huyêt, lại không làm cho dục hỏa bốc lên. Những người tuổi già, vợ trẻ không sinh đẻ hoặc dễ toàn con gái, dùng một liệu thuốc này sẽ sinh con trai. Ông xa muôn mua, xin viết thư và gửi mandat cho ông:

PHẠM-QUẾ-LÂM
54, Phố Sinh-lit — Hanoi

CÁO BẠCH

Hiệu VĨNH-SINH chúng tôi ở số nhà 164 phố Tiên-An tỉnh Bắc-Ninh có bán đủ nhiều thứ : sách học, sách truyện, sách văn thơ chữ Tây chữ quốc-ngữ, đồ dùng về việc học, vở cảng đồ bấy trong vă-phòng nghiên, bút, mực, thước, tay, compas, phong bì, giấy viết thư, giấy tẩy giấy, ta, bia các mực xanh đỏ đủ các hạng, có bút lôp các thứ báo chí như là : Phong-Hoa, Trung-Bắc, Ngõ-Báo, Khoa-Học và vân. Bản hiếu lại làm Đại-ly các thứ sách và báo chí cũng các thứ hàng nội hóa của các nhà kỹ nghệ mới sáng chế ra.

Đại-ly Hiệu Tham-Thien-huong Hải-phòng, dù các thứ thuỷ cao dan hoan tần để chuyên trị các chứng bệnh người lớn trẻ con rất công hiệu.

Đại-ly Thuốc Phòng-tich hay pham-phong và thuốc ngă nước, thuốc hàn lỵ, nhiệt lỵ của ông Võ-đinh-Tân ở Hải-phòng. Dâc cùm vi rằng : dâ sinh ra kiếp ở đời, ai không phòng tich là người có nhẫn, một trăm người thì chín mươi chín người mắc mà 99 người uống thuốc của ông đều khỏi cả.

Đại-ly Biểu chibi Hoa-ký (con phượng) và phẩn soa róm (con gà) để các cu già đau xương đau minh và các bà các cô kíp mới ở cù xong mà soa ngay thì không sợ gì el thấp và các bệnh khác sinh ra, hay mang di làm quà cho người già mới ở cù rất là quý hóa, không gỉ lịch sự bằng.

Đại-ly Đầu Khuyễn-diệp do ông Viễn-Bè ở Hué sánh chẽ ra đã được trong tam kỳ đều cù vohn nghenh công nhận là rái hay rất tốt.

Đại-ly Autofort của hiệu Phú-Long Hanoi, dung cho các cầu từ lén 5 đến 15 tuổi lập luon sau này chân tay cứng như sắt, mắt sáng như sao, khi lớn sau sẽ trở nên người vạm vỡ khỏe mạnh, giá bán 3\$00.

Đại-ly Bộ của trẻ con ăn chà ông Phú-Tý ở Hanoi, sang du học bên Pháp về sánh chẽ ra bộ rất thơm và đê lâu không mốc, trẻ con mới đê đến năm tuổi cho ăn luôn thi mập mạp bụ bẫm khỏe mạnh, đê sinh ra bệnh tật khác.

Viễn-Đông Tôn-Tích Hội

Hội đặt dưới quyền Chính-phủ Toàn-quyền Đông-pháp
Đảng-bà Hanoi số 419

Tiền vốn là 4.000.000 quan tiền tây đã đóng được một phần chia tư Tông-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giây nói số 892 Sở quản lý ở Saigon — 205, 207, phố Catinal — Giây nói số 1090

Danh sách những người trúng euote xổ số
mở ngày 29-9-33 tại Saigon do ông Meyrignac chủ tịch

Số phiếu số	Số trúng	Tên những người trúng
Xô số thứ nhất 5000\$	28.238	Chưa xổ
Xô số thứ nhì 1000\$	1.099	Mr. Gilbert Nicolas Commissariat de Bình-Dong Cholon — Saigon
Xô số thứ ba Được miễn hẳn không phải đóng góp nữa	740	Mr. Le-quang-Thoi Cie Franco asiatique des pétroles Boulevard Norodom, Saigon

Kỳ xổ số sau sẽ định vào ngày thứ hai 30-10-33
hồi 11 giờ 15, tại Tông-cục 32 phố Paul Bert Hanoi

Phiếu hoàn bội 5.000\$ định vào tháng octobre 1933

CÁCH THỨC CÁC CUỘC XỔ SỐ HÀNG THÁNG

Các phiếu đang lưu-hành sẽ được mở mỗi tháng ba kỳ xổ số có bảo lãnh như sau này :
Kỳ thứ nhất : phiếu hoàn bội — phần là 5.000\$
Kỳ thứ nhì : phiếu hoàn theo nguyên vốn 1.000
Kỳ thứ ba : các phiếu đang góp hàng tháng thi được miễn hạn không phải gộp nữa, hoặc những phiếu đã được trúng kỳ miên rồi thi được hoàn lại tiền theo nguyên-vốn.

Về kỳ số xổ thứ nhì và thứ ba thi cứ 3.000 phiếu lại có một phiếu được trúng số hoàn lại, nghĩa là cả hai kỳ bộp lại thi cứ 1.500 phiếu được một phiếu trúng.

Còn về phiếu được hoàn bội-phần (theo điều-lệ đã định về các phiếu) thi sẽ tính heo nhau sau này :

Mỗi kỳ xổ số hoàn tiền theo nguyên-vốn thi cứ 3.000 phiếu đang lưu-hành được hoàn về một số tiền là 1000\$;

Vi số tiền định hoàn lại về cuộc xổ số bộp định là bằng nửa số dùng trong mỗi cuộc giải nguyên-vốn ;

Vậy tính theo thế thi cứ 6.000 phiếu đang góp thi được hoàn về 1.000\$

Nay phiếu hoàn bộp-phần định tính gấp 5 phiếu hoàn nguyên-vốn, thi :

Số 1.000\$ nhân 5 thành 5.000\$

và số 6.000 phiếu nhân 5 thành 30.000 phiếu.

Giá số phiếu đang lưu-hành là bao nhiêu mặc giấu, sự hy-vọng của các nhà mua phiếu cũng không hé thay đổi, vì Hội đoàn chắc chắn mỗi tháng xô số 3 kỳ ; vậy phiếu hoàn bộp-phần 5.000\$ có thể trúng được trước khi có đủ 30.000 phiếu lưu-hành, tuy theo sự may rủi của sự xổ số. Còn như về sự nhất định tháng nào cũng phải có số 5.000\$ được trúng thi phải chờ đến khi nào có được đủ 30.000 số lưu-hành.

Khi có các cuộc xổ số sẽ chung công một số hoán lại hàng tháng như sau này :

Kỳ thứ nhất : một phiếu hoàn bội-phần 5.000\$

Kỳ thứ nhì : 10 phiếu hoàn nguyên-vốn 1.000\$ 1.000

Kỳ thứ ba : 10 phiếu hoàn nguyên-vốn về phiếu

đã được miễn không phải gộp, hoặc 10

phiếu được miễn không phải gộp nữa,

tổng giá sáu từ 5.000\$ đến 10.000\$ 5.000

Ngoài là mỗi tháng tổng cộng hoàn lại từ 20.000

đến 25.000\$

Thể là cứ tuần tự như thế mà tăng-lên mỗi khi số phiếu lại tăng-lên được

30.000 số mua cho đến khi số tiền hoàn lại tăng-công đến 50.000\$.

Các cuộc xổ số sẽ dùng bành se máy kiểu « Fichet » và xổ như sau này :

Một số từ 1 đến 25.999 về số hoàn bội-phần

Và một số từ 1 đến 2.999 về số hoàn nguyên-vốn

Cụ LANG BĂM với cuốn
« SÁCH DẠY XEM MẠCH »

Lang Bäm — Góm! từ khi làm thuốc giờ chả cần phải học sách nào mà cũng chả cần dao-cùi giết ai bao giờ, chả khong khỏi thi có, hoặc họ có chết đi nữa cũng là tại khong biết uống thuốc ché!

Bà Lang — Phải, chả thế bố con bắc Tu-Bò uống phải thuốc ông mà mòi cũng khô cả, khô cả các bệnh hàng ngày đấy ông à!

Lang Bäm — Không, bố con nòi chỉ có các bệnh nghiệp và bệnh di kiết thôi mà

Bà Lang — Ủ, từ này nò khôi phải dùng thuốc ống nứa mả, thê chả phải là khôi cả là gò!

Này tôi bảo thật cho ông biết : Láu thuốc mà khong chịu xem sách thời chả là để « đánh thuốc độc » cho người thời, có bố con « Tu-Bò » nó « đốt » chúa người khác thi « tũ » sớm! Vậy bớt tiền rứa đi mà mua láy cuốn « SÁCH DẠY XEM MẠCH » giá có 1800, vì sách ấy có cả mảnh Thái-Tố ; hình vẽ rõ các huyệt cũng là bài ca cho dễ nhớ... Do các cuộc Danh-y làm và NHẬT-NAM THU-QUÁN

104, HÀNG GAI, HANOI xuât bản dày.

Lang Bäm — A! phải, đây có nhiều sách thuốc tốt...

Năm 1933 đã tìm ra.

Thanh - Hà Dược - Phòng là một nhà chuyên-môn chữa bệnh tình đã nổi tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc, mười mấy năm nghiên-cứu, nay mới tìm ra một món thuốc chuyên-chữa bệnh lâu kinh-niên (bleme chronique) thường dày thường ra rứt (muỗi matinale) hoặc chỉ có-viên như sợi chil (filaments). Chất thuốc hòa bình-không đâm rứt, không mệt nhọc, dùng thuốc đê làm obr thường. Dùng thuốc trong vài tiếng đồng-hồ là kiến hiệu ngay và trong ít lâu là tuyệt hết nọc — Giá 1 ống \$060 — Hồi tại Thanh-Hà Dược-Phòng

55, Route de Hué — Hanoi.

NHÀ THÍ - NGHIỆM

BỆNH LÂU GIANG

Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh áy

Hiệu thuốc Lê-huy-Phách làm thuốc đê lâu năm đặt phòng riêng đê thí-nghiệm bệnh Lâu và Giang-mai. Hồi năm 1931 đã phát-minh những thứ thuốc này đê chữa về bệnh áy. Lâu nòi phải (état nigu) bắt ơt mủ mâu, huốt, tức, chả dùng từ 4 đến 6 ve là khôi hẳn, mủ già Op50 lậu lâu nám (état chronique) thường sinh nứa-tiều vàng đỏ, hay đục cùng là vẫn-vẫn, lúc đê tiêu thây nồng, từ chà mồi-mệt, yếu đuối và còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nứa. Như thế chả dùng 2 ve liệt-trứng giá mỗi ve Op60 và 1 hòn to bồ ngử-tang tri-lan 2p. hộp nhè ip, là khôi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khôi sẽ già lại tiền. Còn bệnh giang-mai thi bắt cứ nặng đê đâu, uống thuốc của bần-biển-cũng chẳng khôi hồi là bệnh lâu, ai ai đều biết. Muốn bồi điều gì đinh theo timbre Op50 giá lời ngay. Ông xua mua thuốc gửi thư và sẽ gửi theo cách Inh-hòa giao-ngân (C.R.). Thư và mandat xin đê :

M. Lê-huy-Phách
12, Route Sinh-tử, Hanoi — Tonkin

THẨY HAY NÊN GIÀ-MẠO

Thân Cốc-Tử đã có tiếng,

Suốt nước Nam đều biết hay.

Có kẻ vò-lại đâu đến

Muốn kiểm lợi nén già-mạo thấy

Tôi xin có lời kinh-cáo đê đồng-bào biết thấy tướng Thân-Cốc-Tử, đến nước ta từ Haiphong đến đây, đã bảy năm nay, tôi đã giới-thiệu thấy cho đồng-bào biết.

Vì thấy em bói, xem số Hà Lạc, xem tướng, nhiều người đều khêu tài thay là nòi ai đúng ấy không sai một điều. Cho nên thấy được đồng-khách: người Annam, người Khách cả các ông Tây bà Đầu càng ngày đến xem càng nhiều. Thầy được chinh-truyền tự nhà và có học-thứe chắc chắn.

Thế mà nay chung quanh có nhiều kẻ thấy thế, cũng đặt tên hiệu giống-giống nhau làm anh em-chú cháu đê mong kiếm-lợi: nói lầm điều sai, làm cho mang tiếng. Bởi này thiếu gì hạng người thấy cái gì hay thời già-mạo. Cho nên tôi sự giới-thiệu của tôi trước có người trưởng nhầm, phải có máy lời mách các quý-khách nên nhớ đích « Thân-Cốc-Tử » trên gác, số 40 phố Hàng Bông, Hanoi, mới là chính thầy.

MAI-LỘC-DƯỞNG
37, phố Lambot, Hanoi

ĐÀN BÀ GHEN

LÀ VÌ BỐN PHẦN

(Tiếp theo)

Nỗi nhối, tôi xin lược dịch bài dưới đây là của một đảo hải Đức Marlene Dietrich để chỉ em hiểu ý kiến một nhân vật phụ nữ ngoài về cái tình hay ghen của đàn bà.

Một phần đồng văn thường cho cái tình ghen tuông là một tình sầu nhất của đàn bà. Họ chỉ trích rết, và đã tội riêng cho người đàn bà vì hay ghen, nếu trong gia đình có xảy ra sự gì không được hoà-đần. Họ chẳng chịu xé chung quanh họ và hiểu rằng những người đàn bà hay ghen là những người biết tự tìm tấp cái xung và lợi biếu gây dựng cho gia đình để có một điều tốt đẹp thêm. Mà thật vậy, tôi rất lấy làm phản nản cho nhiều chị em đã chỉ cái tình hay ghen là hờn, để mâu ch้อง phồng túng chói bời... Theo gióng mới, chỉ em tại hiểu nhầm hai chữ tự do, cho rằng nếu khuyến can họ thì sẽ làm mịch lòng họ và để phải chia lìa nhau. Theo ý tôi, như vậy đã chẳng những thiếu can-dam mà còn làm hại chồng một cách không ngờ và tăng bốc chồng quá. Chị em phải hiểu đàn ông họ chẳng cần mình tăng bốc họ, mà tự họ đã tìm cách để nén mình trước rồi... Họ đã tự-phụ chán.

Tôi chỉ mong sao tự đào tạo được lấy cái tình ghen ấy một cách hoàn-toàn, trước mọi công việc to tát khác. Nếu ghen hờ dở, ghen bồng, ghen giò, ghen vì không thích chồng đe dọa chọc tiếp mỗi người khác đàn bà nào, hay ghen mà thấy làm không vira ý, thấy chồng đi khuya về muộn đối chút... ghen thế là vô lý.

Tôi giàn chắc không một người đàn bà nào muốn chồng mình đem san-sé cái tình yêu thương cho một người thứ hai, thì tất cũng không muốn để chồng mình coi mình như một thứ đồ chơi, cũng nhà mình như một khu buồng cho thuê.

Tôi thường thấy những đôi vợ chồng ăn ở với nhau như một đôi bạn sơ giao đã đường, họ cho thế là mối, vì họ trọng chữ tự do!

Nếu nhắc họ, họ sẽ trả lời vẫn tắt: « chúng tôi chẳng theo tục hủ ! ! Chẳng có muôn tự nhiên ! ! Đời này ai có tự do người ấy ».

Khôn khéo thay hai chữ tự do ! Tự do! Ta do thể lối giàm quyết chẳng có thể làm cho họ được xung xưởng. Quả thật, nếu muốn để chồng tự do hành động một cách vỗ lý thi cái hại trong gia đình chẳng mấy lúc mà đến một cách bất ngờ...

Thì người đàn ông nào cũng bảo phải để họ tự do, nhưng nếu ta cùi kiêu tám, ta cùi vui lòng, cùi khuyên can họ thì một ngày kia họ sẽ vui lòng theo ta và lại lấy làm vinh được ta can ngăn. Nếu không, mình cùi mặc họ để họ tự do quá thì họ cảng

tại ngõ, mình cùi linh ý gì khác mà đã lánh đàn họ. Chứ ngõ lúc này sẽ bắt đầu làm hại cho gia-đình và người đàn bà lúc này còn đâu là phẩm giá.

Và vợ chồng ghen nhau là lẽ đương nhiên. Có tình tất phải ghen vì ngoài đời vợ chồng, tình thương yêu ấy chẳng có thể san-sé cho ai được nữa. Thật đàn ông họ rất lấy làm xung xưởng và rất hối hận nếu một đời khi họ làm trái mà ta cứ dịu-dàng vui vẻ khuyên can họ một cách âu-yêm, nồng-nàn. Đó là ghen họ. Làm vợ, ta cần phải có cái tình ghen khôn khẽ ấy. Chứ ghen mà lúc nào cũng nói, lúc nào cũng to tiếng, ghen thế chỉ tồ xấu mặt chồng mình và làm họ phát khùng sinh ra làm nhiều điều vô nghĩa lý khác nữa. Ta phải ghen sao cho có lợi cả hai đảng. Chẳng chịu kém "ai", mình cũng chẳng khinh ai.

Tự do, mình biết dùng chữ tự do, mình lại phải nêu biết kính phục chữ tự do của họ - nếu họ làm phải - mình còn ca tụy nghĩa tự do, chính đáng ấy, thì tất họ còn phải mến phục mình và để nhẹ minh làm điều thiện. Như vậy vợ chồng chẳng phân quyền đẳng mà ai cũng kính phục lẫn nhau để chung gác lấy hạnh-phúc gia-đình.

Phần nhiều chị em bảo phải tự do. Đã báo nhiêu chị em vi chửi tự do mà vợ chồng chẳng được hoà thuận.

Tôi mong rằng bây giờ chị em nên lưu tâm đến giáo-đục hiện thời và nền học phụ-nữ xưa kia, cùng nhau so sánh, thêm hỏi hoặc sửa đổi, chờ thấy mới đã vỗ theo, theo di nhằm đường lạc lối mà ch biết lấy chồng là lấy chồng, lấy chồng để được tự do hành động, vợ chồng coi nhau như cái mộc để chấn đỡ mọi điều du-luân cho để đường ngang-tiép theo тоại-nghĩa chửi tự do. Từ đó không có luật nào để cho một người đàn bà ngồi yên, thấy chồng gian-diu với kẻ khác hay hoang toàng cờ bạc mà không can, hay trái lại, người đàn ông thấy vợ ngoại tình mà không ghen. Vì vợ chồng, đôi bên phải có cái ái-tinh. Ghen nhau là muôn giờ cũng nhau một mối tình chung, nên tôi xin kết luận làm vợ, chị em ta cần phải có tình ghen ấy, để trước gác lấy ái-tinh, sau cho trong nhà có căn bẩn».

Bà N.Q.

KHOA - HỌC MÙNG TRUNG - THU

Vargas cài đêm hôm rầm...

Cơm thuỷ thi mặc cơm thuỷ,
Em cũng xin chiếu, em để cạnh em.

Cô kia giật lấy bì, ngồi xụp xuống,
đặt bị bên cạnh. Chàng thứ XIII
đứng lẩn ngẩn rồi bỗng hát:

Ai thấy chẳng thèm...

Của chúa ai thấy chẳng thèm ?
Nửa là người ngoc giữa đèn hòm
rầm ?

Thấy em, anh nhangs nhả thèm :
« Giang-kia soi thấu ruột tăm này
chẳng ? »

(Anh đỗ em rằng.)

Cái gì mạnh quá xích-thăng ?
Cái gì gắt-göng như thẳng rầm
thank ?

Cái gì chưa quả anh chanh ?
Cái gì làm chết được anh, được
nắng ?

Cái gì ăn nát điroc vàng ?
Cái gì ăn được thịt nàng, thịt anh ?

Cái gì gầm gầm được danh ?
Cắn tan được búa, thi minh bảo ta.

Nếu em giang được ngại ra,
Thôi lũ khỉ già, anh quyết theo
e... e... em.

Đến đây, nhân lúc cô kia vỗ tinh,
chàng thứ XIII chộp lấy cái bì, ủ
tê chạy lẩn vào bụi cây, rách toạc
cá !

Ngoảnh cùi thấy khuất bóng hồng,
chàng mới dám thẳng-thẳng bước,
gõ dập vào cái bì mà hát rằng :

Hồn rầm hồn chanh...

Át-xít kia nó chua hòn rầm, hòn
chanh !

Nó làm chết thẳng cùi anh lân nàng !
Nó ăn tan nát điroc vàng !

Nó lại ăn nàng, nó lại ăn anh !
Sirc nó gầm gầm được danh !

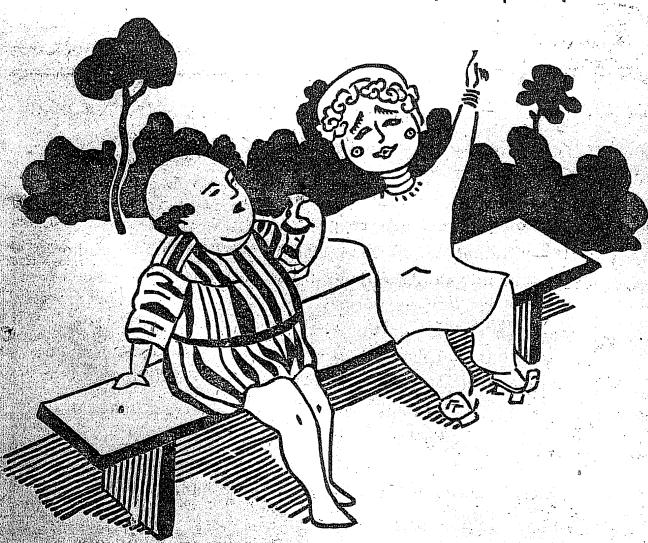
Cắn tan được búa, thi cái sợi ty
mành có thấm vào đâu... ý... a...

Linh thùng thình....

CHÀNG THỨ XIII

Nhắn bạn yên hè

Đông bão ta mắc phải thuốc phiện rất nhiều, nhất là các bạn thanh-niên lại càng mắc nhiều lắm, chúng tôi thấy thế nên kết sức nghiên-cứu mò phát minh ra được một số thuốc rất thần-kỳ, chỉ cung ba ngày là bỏ hẳn được, không vật-vã, không sinh chênh bệnh gì, đã chữa được nhiều người; việc chữa thuốc này chúng tôi chỉ cốt giúp cho đồng-hào thoát khỏi được cái nạn thuốc phiện, chứ không cầu lợi, cho nên ai có chân-tâm quả-quyết muốn bỏ thì mời nhau chữa, hoặc nhận chữa khoán, nếu không bỏ được không lấy tiền. Người ôi gùi phải đến ở luôn phòng thuốc ba ngày, người ôi xa cùi gửi thư đến, kè rõ sự nghiêm, sẽ có thuốc gửi đến nơi. Thuốc lậu và Giang-mai rất hay, chóng khỏi, tuyet căn, không hại sinh dục. Ai muốn hiểu rõ cách chữa bệnh của chúng tôi thế nào, xin cùi gửi đến cái tem 5 xu sẽ có 3 quyển sách rất có ích về sự vệ-sinh và cách đề phòng tật bệnh, xin nhớ gửi cho nhà thuốc NAM-THIỀN-BƯỞNG, 78, phố Hàng Gai (rue du Chanvre, Hanoi).

VỢ CHỒNG NHẤT SÁCH NGÂM TRĂNG THU

Ông giàng nhà ai đấy ?

Chồng — Ay lông rắng nhà ta ấy à !

NHỮNG HẠT SỎI TRONG BÁNH GIÈO

Phép tính của chú Cuội.

Trích trong mục « tin Trung-hoa » của báo Đông-Phuong số 884.

Trái lại số người Tàu ở đây trước có 2.300 vạn người nay chỉ còn 2.900 vạn mà thôi.

Giá dùng trái lại thì đúng, vì của đang tôi, con số 2.900 vạn vẫn to hơn con số 2.300 vạn một ty. Có lẽ rồi có ngày Đông-Phuong sẽ viết :

« Trước Đông-Phuong xuất bản mỗi kỳ có 2.000 số mà nay mỗi kỳ nhường gần một nghìn. »

Văn dịch thuật của báo Đông-Phuong (số 884).

Không biết quyền nguyên văn là quyền gì, chữ nước gì, nhưng dịch văn « Một tập thư... bao nỗi đoạn trường » của Thanh-Chi thi có lầm câu thứ vị kí. Xin trích vài đoạn ra sau đây :

I. — Câu hỏi kỳ-dị.

Cái-ghen nó bắt hỏi : sau trán vợ tôi có cái gì ? sau trán chồng tôi có cái gì ?

Thực vậy đấy. Cái-ghen nó bắt hỏi quái gò quái. Mà nó bắt ai hỏi, lại vira sau trán vợ tôi, vira sau trán chồng tôi.

II. — Mánh an úy.

Như lòng tin kia nhiều khi nó chỉ là cái mánh an-úy của những kẻ không dám mực kinh nhũng điều minh lo sợ.

Thế thì là cái gì ? mà cái mánh an-úy hình thù nó ra làm sao ?

III. — Câu văn ngon lành.

Mà lại là cái giấy vò « ngon lành » nó có cái sùi quăng la, đương hồn-hồn, như quăng một cái mồi vào lòng kẻ yêu kia đã biết xưa đuổi cho xa cái mồi nghi-ngò.

Câu văn vira ngon-lành, vira hồn-hồn, vừa có sức quăng ta vào giùng làm một giấc ngủ trưa.

IV. — Cố thánh hiếu.

Mà dùng để cho nó xuất hiện một cái tinh làm cho con-dáng lo mà thè nào cũng phải có.

Dịch như thế thì có thánh hiếu.

Lịch Ngọ-Báo.

Trích Ngọ-Báo số 1821 trong bài « 3 giờ sáng qua ».

Hà Đông - 3 giờ sáng 25 rang 26 Sept.

Thế thiingay ấy là ngày 25 hay ngày 26 ? Là ngày hôm qua hay ngày hôm nay ?

Cách làm ra tiền rết-ràng; Nói ra cho được lợi chung...

Đang lúc đồng tiền khô-khăn, tôi đã nhiều lần nghiệm thấy một cách làm ra tiền rất dễ dàng, nay xin nói ra cho được lợi chung.

Nhờ cách ấy, lần vira rồi, chỉ trong vài hôm, tôi đã được một số lãi to, mà chúng-còn hiện đã rành-rành trước mắt mọi người.

Giữa lục kinh-tế khùng-hoảng, việc gì cũng còn khô-khăn, hàng gì cũng còn é-äm, vây mà cuối tháng Août vừa đây, chỉ trong mươi ngày, tôi đã bán chạy được mấy chục trang quảng-cáo mà các ngài đã thấy đăng trong quyển Mua May Bán Đắt, được lãi một số tiền khá to, dù trả tiền in một nghìn quyển sách ấy ở hiệu Lê-vău-Tân, Hanoi. Quảng-cáo là một thứ hàng ít người mua, quảng-cáo là một thứ việc ít người

Cũng vậy.

Trích trong bài nữ-thi-si Anna de Noailles (P.N.T.B. số 2)

Ấy là hầu-tước Anna de Noailles.

Comtesse Anna de Noailles vẫn là bà tước đất, nhưng có lẽ ông Nguyễn-Lân vì quá yêu bà, nên truy tặng cho bà tên hầu-tước. Thời bà trước, hầu-tước cũng vậy.

Sáu.

Cũng trong bài ấy :

Ánh kim ó-le-ló đầu non, vừng ngọc trỗ nhõn-nho mặt nước, đứng trước cảnh đẹp của lợp trời....

Giá vẫn hóng bầy này ở ngòi bút các nhà văn có viết ra thì cũng là sự thường không đáng kể. Nhưng nó lại là công trình của thiếu-niên văn-si Từ-Ngọc, Nguyễn-Lân got nặn ra thì tất là một sự đáng khen: thực là lời lời chau ngọc, hàng hàng gấm thêu vảy ôi !

Cần thận quá !

(Trong bài chè nhà) :

Trong mẹ vui cười (P.H. số 66)

T.T. Huỳnh viết :

Năm ngũ quan là gì ?

Đã ngũ lại còn năm. Rõ văn chương cần thận quá !

NHẬT-DAO-CẠO

Đuôi đây là một bài thơ hay gồm ghé lâm.

Tác-giả là một nhà thi-si nghiêm-trang và rất khiêm-tốn, xin cùi chịu khó đọc hết bài thơ sẽ hiểu. Đó là một bài cảm - tác-tết Trung-thu.

Nhung tiếc thay ! tác-giả lai là người oai-oán, đậm chất bỏ mệt lời thơ vào ở chỗ của Phong-Hoa, và lấy những dẫn ngoặc và châm (...) để thay vào những lời mất trong bài thơ. Tác-giả thích độc giả Phong-Hoa tìm được ra. Phần thường cho người có công tìm là... cái thử đọc được rõ một bài thơ chau-ngoc.

Tác-giả tự giới thiệu.

Bản chữ ò như sau này :

1	2	3	4	5
		7		
	8			
		10		11
14	15			13
	16		17	18
19	20	21		
	22			

Lời dẫn. — Bản này khác với những bản cũ ở trước về cách đánh số từng ô một chữ không đánh số từng hàng. Mỗi chữ ô trong những ô có đánh số là đầu một tiếng ăn theo hàng ngang hay dọc, trong bài thơ dưới sẽ chỉ rõ.

Bài thơ tuyệt tác ấy như sau này. Các độc giả nên can-dâm đọc cho hết và cố dò những tiếng thiêng, ở trong bản chữ ô kia:

Nay mừng hai chữ khang (... 15 dọc).

Hành - Văn, Lưu - (... 22 ngang) một mình ngâm thơ

Buồn cười cái chí (... 14 ngang).

Muôn năm ôm mãi gốc da cây (... 5 dọc).

Lâm cho say mệt, say (... 1 dọc),

Các nhà thi-si hết nghề ngâm-nga.

Ta đây sống rượu như (... 1 ngang) Song say cũng chí (... 13 dọc) ti thôi.

Nhà Đường có một anh tôi,

Xém chừng hết việc ngồi rồi đây chẳng,

Anh ta tên gọi (... 19 ngang),

Năm mươi lăm tám (... 4 dọc) Hàng với (... 12 dọc) (1) (... 19 ngang) thích chí suông diễn.

Tinh a chỉ thấy chiếc men lè - (18 ngang).

(... 3 dọc) mặt (... 21 dọc) mũi sụt-sùt (2) -

Liền truyền cho lù hầy tội dài bày

Ngay ra một tết ăn-mày,

Năm-năm nhâm giũa vào ngày (... 7 dọc).

Đề mà uống rượu bù (... 3),

Mặc cho dân chúng mua bò (... 4) ăn chơi.

Thực là (... 17 ngang) cả một thời.

Mà nay (... 17 ngang) cả đến đời thẳng (... 9 ngang) (5).

Nên ta cứ đến (... 7 dọc),

Là đêm hồn (... 18 dọc) (6) lu-bù một phen.

Uống cho kỹ mặc (... 6 dọc),

Sờ vào trong túi thì liền hết (... 6 ngang) (7).

Ta bèn hưng chí một khỉ,

Sang (... 11 dọc) (8) bác Tú ta đi chiết (... 7 ngang).

Rồi thi bắt chước trích (... 19 dọc) (1).

Ngâm (... 8 ngang) mà vịnh một thiên như vậy

Thơ ta hay thực là bay (... 10 ngang) ra cũng thè xinh tay danh-thi (... 10 ngang) - dung chép lại một khỉ.

Đề cho Phong-Hoa đê bia moón đời.

Nhưng ta góm có một người,

Là Nhát-dao-Cao lầm lời chua ngoa.

Tài chàng may (... 11 ngang) được ta.

1. Thi-si nói giọng Nam-kỳ. 2. Thi-si ta chán bộ mặt với dáng-diệu của vua nhà Đường đó.

3. Thi-si dùng toàn lối tâp chán, ba vận rất là oanh liệt. 4. Dáng lè mũiu rồng kia mới phái, nhưng hù phải vẫn với bò chử. 5. Thi-si dùng cả tiếng bồi đê cho quắc-âm thêm giàu tiếng. 6. Thi-si lại biết đê dành tên kia đều. 7. Không phải thi-si đâu già trong túi đâu, thi-si nói tiếng lồng đầy. 8. Giá thi-si không là người trọng sự thực thi dã nói là ra sông rồi đấy.

Muốn mua một cái tiền-si giấy đi khắp hai giấy phố không thấy bán. Các bạn xem hàng nào có chí hộ.

HỘN BU'ƠM MƠ' TIỀN đá ra!..

Quyền thường
0 \$ 40

Giấy
par chiflon
1 \$ 50

Bản-hội vui lòng kính cáo các ngài đã gửi thư mua sách Hỗn-bu'ơm mơ-tiền biết rằng:

1° — Các ngài ở tỉnh to có đại-ly Phong-Hoa như Haiphong, Namdinh, Bacninh, Haiduong thì sẽ có sách đưa đến tận nhà lúc ấy sẽ trả tiền.

2° — Các ngài ở các tỉnh khác thì xin gửi mandat về trước giá sách 0\$40 thi đặc-biệt trừ đi 10% và thêm 0\$20 tem gửi recommandé (tất cả 0\$36 + 0\$20 = 0\$56).

Quá ngày 10 Octobre các ngài còn chưa giữ mandat thi bản-hội sẽ gửi Contre remboursement tổn thêm 0\$15 Xin các ngài vui lòng nhận cho.

Đối với các ngài Trung-kỳ và Nam-kỳ bản-hội đợi mandat đến 20 Octobre mới gửi.

An-nam xuất bản cục
Kinh cáo

CỤ - TOÀN
59, Citadelle, Hanoi
lai cáo

Ai cần tìm thấy chay thuốc ???

Chúng tôi xin lấy lòng thành-thực mà giới thiệu cùng bà con một vị danh-sư là ông HUÁ-GIA-NGƯ làm thuốc tại Hanoi đã 6, 7 năm nay: cái tài xem bệnh chữa thuốc, cái đức trọng nghĩa khinh tài của ông, chắc bà con cũng từng nghe tiếng. Nay muốn cho nhà bệnh được thêm phần tiện lợi, ông mới ra hiệu bào-chế THIỀN-HOA-BƯỚNG này. Ai muốn bắt mạch xin đơn đến lúc nào cũng được, không hạn giờ khắc và cũng không mất tiền nong chi cả. Còn thuốc của hiệu ông thì bảo chế đồng phép, tính già phải chăng và một điều tốt nhất là không hề lạm sự giả dối. Hiệu ấy lại có bàn đồ các thứ thuốc cao đón hoa tán của các nhà danh-giá: và những thuốc kinh-nghiêm về khoa phụ-nữ do tay ông chế ra, như thuốc điều kinh chưng-tết, thuốc bạch đới (tục gọi là bệnh khí-huy), thuốc săn-hiệu vân-vân.... Chả dám nói là hiệu-nghiêm như thần, nhưng thực-mắt chúng ta đã từng thấy nhiều người uống mà khỏi bệnh. Vậy tướng bà con nên lưu ý đến phòng lúc cần dùng.

Pham-bá-Rong, tuân-phủ huu-tri.

Trần-hữu-Binh, thông-phán Tòa-án Hanoi.

Lê-huy-Trát, áo-sát huu-tri.

Trần-hữu-Phương, — id —

Cát-vân-Tấn, tri-phủ huu-tri Vinh-yen.

Lê-văn-Nguyên, Travaux Publics Hanoi.

Nguyễn-kim-Viết, tham-tá tòa kiêm-duyệt.

Phạm-gia-Kiên, Agent technique Hanoi.

Bùi-dan-Quế, phản-su Tòa-án Hanoi.

Lê-thuận-Khoa.

Nguyễn-xuân-Huy, thông-phán Thống-sứ Hanoi.

Tề-Mỹ, Hoàng-quang-Thinh.

Trần-vân-Lòng, phản-su Tòa-án Hanoi.

Tạ-đuy-Tu, 12 phò Bờ-Hồ Hanoi.

Lương-tân-Nguyên, Commiss Grefier Hanoi.

Lê-dinh-Thang, đắc-học.

Đặng-trần-Cử, thông-phán Tòa-án Hanoi.

Nguyễn-văn-Hanh, — id —

Nguyễn-huy-Quyền, — id —

Phạm-hữu-Ninh, đắc-học.

Có giấy nhận thực bằng khen chữa về bệnh

LÂU GIANG

(sẵn lòng giúp các người nghèo khổ chẳng may bị phài)

Bộ phai lâu phát ra sưng, tức, mẩn, cương dương đau, đi đại buốt, dù nặng nhẹ thế nào, chỉ dùng 1 lúp thuốc trong 24 giờ đồng-hồ là đã chịu ngay, 0\$50 mét lợ, 5\$ 12 lợ, mà sau khi khỏi bệnh mày di dời còn lại nước tiểu khí trong khi vàng, lâu vẫn đặc (filament) qui đầu uốn-uột, thường không nhói ngứa, còn ra một chất nhòn-nhòn tựa mủ; mà có khi các đầu xương thường đau mỏi, chỉ dùng 1, 2 hộp, nặng 3, 4 hộp kiên-tinh tuyệt-lại (thuốc triết lọc) 1\$50 mét hộp là khỏi rồi. Thuốc giang \$070 mét lợ (có nhân chín khoản không khỏi sẽ trả lại tiền).

Binh - Hung

89 - Pavillons Noirs (phố Mă-máy). — Hanoi — Giáy nỗi: 548

THUỐC LÂU KIM-HUNG HẠ GIÁ

Từ xưa đến giờ, bản-hiệu chỉ chuyên môn mày phuơng thuốc đặc biệt: Giang-mai, lậu mới, lậu kinh-niên, phong-tích đau dạ-dầy, điêu-kính, khí-huy vân-vân.., mà linh-vượng bội chừng, bởi vì những thuốc của bản-hiệu chế ra đều linh-nghiêm như thần, ai uống cũng khỏi cả, cho nên mới bán được chạy mà mở mang chóng thế, nay bản-hiệu dọn sang nhà mới, sửa-sang đã xong, bản-hiệu muốn đáp lại cái thịnh-tinh của các ngài đã chiếu-cố và muốn giúp những bệnh-nhân ít tiền, cũng có thuốc hay mà dùng, nên bản-hiệu đã trù tính bớt đi được rất nhiều tiền phí-tồn (frais généraux) để hạ giá các thứ thuốc xuống rõ nhiều để ai cũng có thể mua được. Vậy bắt đầu từ 30 Août 1933 này trở đi, các thứ thuốc sẽ giá như sau này:

1) Thuốc lậu con Phuợng	số 19 để chữa người lậu mới mắc, dai buốt ra mủ nhiều,	mỗi ve 0\$60 nửa tá 3\$00
2) Thuốc lậu kinh niên con Phuợng	số 20 để chữa người lậu kinh niên (chroniques, gouttes militaires, filament)	“ 0, 60 — 3, 00
3) Thuốc giang mai con Phuợng	số 21 để chữa các bệnh tim-la, cù dinh, thiên pháo, phát hạch lở tiết	“ 1, 00 — 5, 00
4) Cố tinh hổ thận giải độc	số 22 tức là thuốc tiệt nọc lậu và giang mai rất thần hiệu	“ 1, 20 — 6, 00
5) Thuốc phong-tích đau dạ dày	số 21 để chữa bệnh ăn không tiêu, no hơi, hay ợ, đau ruột, vàng da	“ 0, 40 — 2, 00
6) Hồng phuơng hoàn thuốc điều kinh	số 24 để chữa bệnh kinh không điều, đèn quá lồng quá đau bụng	“ 0, 80 — 4, 00
7) Bạch phuơng tán, thuốc khí hư	số 25 để chữa bệnh khí hư bạch đái	“ 0, 60 — 3, 00

Còn nhiều các thứ thuốc khác rát hay, như thuốc đau mắt, màng mộng cũng khỏi, cam tích, cam tàu mă-vân-vân..

Bản-hiệu lại lấy nhãn chín Phuợng đậu trên gò — Phuợng cuồng vi ký — để trình tòa làm marque déposée, là vì gần đây đã có người bắt chước làm giả thuốc của bản-hiệu, vậy những thuốc nào không có nhãn ấy là không phải của bản-hiệu chế ra, bắt đầu từ 1er Septembre các ngài mua thuốc nên nhận kỹ cái nhãn con Phuợng ngũ sắc kéo nhầm, vì bao nhiêu thuốc cũ ở các đại-ly của bản-hiệu ở các nơi đều phải gửi về để đổi lấy thuốc mới hết thảy, chỉ trừ có Saigon và Dakao là phải chậm chút ít mà thôi, vì đường xa quá không gửi kịp. Thờ và mandat xin để là Mr Kim-Hung, 81, Route de Hué Hanoi. Xin nhận kỹ: giả bẩn nửa tá có trừ là chỉ để tặng ngài nào mua một lúc tại hiệu chính Hanoi mà thôi, ở các đại-ly không có lệ ấy.

Kim-Hung Dược-Phòng 81, Route de Hué, Hanoi kính bạch

Các nơi đại-ly, Haiphong 130 Avenue Paul Doumer ; Nam-dịnh 28, Rue Champeaux ; Thanh-Hóa 32, Grand'Rue Vinh 44, Rue Maréchal Foch ; Hué 18, Rue Gia-long ; Saigon Nguyễn-thị-Kính 30, Rue Aviateur Garos ; Dakao R.A. 146 Boulevard Albert 1er

«MỘT TIN QUAN-TRỌNG TRONG CÔNG-NGHỆ NƯỚC NHÀ»

Bắc-kỳ Nam-Tưu Công-Ty (Văn-diễn — Hadong) được nhiều người cho biết rằng không chịu khó cõi-dông.

Điều ấy rất đúng sự thật.

Lấy việc làm trọng hơn nhời nói, bắc Công-ty chỉ «chiju-khô» nấu rượu cho ngọt, đóng chai cho đẹp, bán giá cho rẻ để khỏi phụ-tình chiếu-cố của Quốc-dân, mong mồm kỳ-nguyên cho nền công-ngrệ nước nhà.

Thí rượu bắc mươi phân (40°) ra đời bán chạy một cách lạ thường, nên không một ngày nào, bắc Công-ty không nhận được điện-tin-xa, gần gửi đến của các ông Đại-Lý hàng tỉnhduc gửi lợp rượu vua ngọt, lại thơm, thực hợp giọng với người mình.

Sức tiêu-thụ đã vượt qua sự dự-toán của chúng tôi.

Cái phần-thường đích-dàng ấy đã khiến chúng tôi phấn-khởi trong lòng nên bắc Công-ty đã mua thêm ba cái nồi-hoi (chaudières) nay, mai sẽ lên đến nhà máy.

Ba cái nồi này lắp song thi việc châm rượu không bao giờ có nứt, vây xin kính-cáo để anh, em đồng-bào cùng biết.

T. B. — Các câu đối dự cuộc thi của Bắc-Kỳ Nam-Tưu Công-ty sẽ đăng trong báo Thanh-Niên xuất bản ngày 6 Octobre 1933.

BẮC-KỲ NAM-TUU CÔNG-TY (Văn-Diễn, Hadong)
Kính-cáo

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DƯ' O'NG

Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân: Ông LAFON và Ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GỒ-ĐÀ VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIẾM)

Bàn hiệu có bán:

Thuốc chè theo đơn của Quan Bác-Sỹ
Thuốc chè-sản chữa dù các bệnh
    Các đồ buộc thương-tích
    Các khí-cụ đè làm thuốc
    Các chất hóa-học
Các đồ trang-sức như phân, nước hoa.

THUỐC THẬT NGUYỄN-CHẤT
VÀ THƯƠNG HÀO-HẠNG.
THUỐC BẢN RẬT CHẠY
NÊN BAO GIỜ CÙNG MỚI.

Tiếp dãi bạn hàng một cách rất ân-cần.
Ở xa việt thư về sẽ trả lời ngay.
Trong một ngày gửi thuốc đi các tỉnh.